

Siatkarze "Polonii" - zdobywcami Pucharu Litwy

Skuteczna mieszanka

Po raz pierwszy w historii siatkarze stołecznego klubu "Polonia" zdobyli Puchar Litwy. W walce o to trofeum zmierzyły się 4 najsilniejsze drużyny litewskie. Polonusi po bardzo emocjonującej walce zdolali w decydującym pojedynku pokonać "Agrotech" Kielmy 3:2 i zdobyć upragniony Puchar.

Jak poinformował nas przed turniejem trener "Polonii" Ludwik Adamowicz, siatkarze byli nastawieni bojowo i mieli walczyć o każdy punkt. Drużyna polonijna brała udział w tym turnieju już po raz drugi. W ubiegłym roku "Polonia" uplasowała się na trzecim miejscu. Tym razem było znacznie lepiej. Przeciwnikami naszej drużyny byli wielokrotni mistrzowie Litwy, siatkarze wileńskiej "Świesy", stołeczny "Ažuolas" oraz wspomniany wyżej "Agrotech".

Skomplikowana sytuacja

Pierwsze spotkanie siatkarze "Polonii" wygrali nadzwyczaj łatwo. Przeciwnicy, a byli nimi siatkarze wileńskiego klubu "Ažuolas", nie spodziewali się tak zdyscyplinowanej i skutecznej gry Polaków. Zmagania trwały zaledwie 45 minut i zakończyły się wynikiem 3:0 dla "Polonii". Następnie przeciwnikiem polonusów była drużyna wielokrotnego mistrza Litwy – "Świesy". Tym razem w zaciętej walce z wynikiem 2:3 polonusi ulegli. Tymczasem prawdziwą niespodzianką sprawili siatkarze "Ažuolasu", którzy pokonali mistrzów Litwy. Sytuacja się bardzo skomplikowała, ponieważ wszystkie kluby miały jednakową liczbę punktów.

– Walka rzeczywiście była bardzo napięta. O wszystkim zadecydowało ostatnie spotkanie z "Agrotechem" Kielmy, które wygraliśmy 3:2. Wyrwaliśmy zwycięstwo w ostatnim secie pokonując rywali 15:13, a więc losy Pucharu ważyły się dosłownie do ostatniej chwili – opowiadał rozemocjonowany Ludwik Adamowicz.

– Im większe trudności stoją na drodze do zwycięstwa, tym większa satysfakcja – dodał wyraźnie zadowolony.

"Polonia" prawo startu w rozgryw-

Im trudniejsze zwycięstwo tym większa satysfakcja

Fot. Marian Paluszkiwicz

kach o Puchar Litwy zdobyła zapewniając sobie czwarte miejsce w tegorocznych mistrzostwach Litwy. Apetyty, co prawda, były większe, ale dwukrotne podejścia do miejsca na podium na razie spelzły na niczym. Może teraz podbudowani sukcesem nasi siatkarze zdobędą także medale mistrzostw Litwy.

Na entuzjazmie

– Siatkarski klub "Polonia" powstał w 1992 roku, podczas wyjazdu na Igrzyska Polonijne do Polski. Spotkaliśmy się z Walerianem Lepkowiczem i postanowi-

liśmy powołać do życia klub siatkarski - wspominał Adamowicz.

Od tego czasu klub istnieje i ma dość pokaźne osiągnięcia. W Igrzyskach Polonijnych dwukrotnie zajmował 2 miejsce. Od 1996 roku klub gra w gronie 8 najsilniejszych drużyn siatkarskich Litwy. Wiele lat z rzędu jest najlepszą drużyną wśród reprezentacji szkół rolniczych Litwy. Żeby trafić do I ligi siatkarskiej, co sobotę wyjeżdżali na zawody. Prowadząc statystykę strat i zysków, obliczyli, że pokonali około 5 tys. km. Wysiłki, jak widać, nie poszły na marne.

(Dokończenie na str. 10)

W NUMERZE:

Rozmaitości

4

Uwaga, uroczę i odważne Czytelniczki "Kuriera"! Przypominamy, że trwa konkurs dla Was - "Dziewczyna Kuriera 2 000"

Na laureatki czekają trzy nagrody główne. Zostaną wybrane Dziewczyny: „Kuriera” (nagrada główna), Czytelniczków, Publiczności, Elegancji, Foto, Talentu. Będą też wylosowane nagrody specjalne. Wielkie show z loteriami, muzyką, śpiewem, tańcem, pokazem mody odbędzie się tradycyjnie 6 stycznia. O godzinie i miejscu imprezy poinformujemy dodatkowo.

Listy

6

Nowy energetyczny (a dokładniej naftowy) kryzys w krajach wysoko rozwiniętych z potencjalnego przekształca się już w coraz bardziej realny, wywołujący ból głowy u polityków. Kryzys na rynku naftowym wymusza podwyższone zainteresowanie innymi źródłami energii. Jednym z takich alternatywnych źródeł jest gaz ziemny. Niestety, występuje on na ziemi bardzo nierównomiernie i nie zawsze tam, gdzie jest popyt i zużycie, a to wymaga budowy rozwiniętej sieci gazociągów - uważa Jerzy Choroszewski, Czytelnik "K.W".

Praworządność

8

Na Litwie sądy stanowią system zamknięty, a sędziowie tworzą jakby klan, do którego społeczeństwo nie ma dostępu. Sędziowie niechętnie obcuja z dziennikarzami i unikają publicznych wypowiedzi - do takich wniosków doszli uczestnicy dwudniowego międzynarodowego seminarium, które w ubiegłym tygodniu odbyło się w Wilnie. Taką sytuację, jak na Litwie, obserwuje się zresztą w całym regionie bałtyckim.

USA - dzisiaj finisz kampanii wyborczej — Bush - sondażowym faworytem

Przed dzisiejszymi wyborami prezydenckimi w USA wszystkie sondaże wskazywały, że ich zwycięzcą powinien zostać kandydat Republikanów George W. Bush. Bush i jego demokratyczny oponent Al Gore zabiegali w niedzielę o głosy wyborców w kluczowych stanach.

Według sondażu telewizji CNN, "USA Today" i Instytutu Gallupa, gdyby wybory odbyły się w niedzielę, Bush zdobyłby 47 procent głosów, natomiast Gore 43 procent. Sondaż "Washington Post" daje Bushowi przewagę w stosunku 48 do 46 procent.

W badaniach przeprowadzonych przez agencję Reuters i ośrodek Zogby Poll gubernator Teksasu prowadzi w stosunku 46 do 42 procent, a w sondażu telewizji CBS jego przewaga jest nieco mniejsza: 46 do 44 procent.

Także większość komentatorów prasy i telewizji wypowiadających się w ostatnich dniach stawia na wygraną syna byłego prezydenta.

(PAP)

Sentencja

Skromność jest cnotą wypływającą ze świadomości własnej mocy.

Paul Cezanne

"Grzebanie" w historii zostawcie historykom"

Żydów mordowali nie tylko Litwini

Profesor jest członkiem międzynarodowej komisji ds. oceny przestępstw dokonanych na Litwie przez reżimy okupacyjne - sowiecki i nazistowski. Jakże są cele i zadania tej organizacji?

Komisja powstała w jesieni 1998 roku na mocy dekretu prezydenta Valdas Adamkusa. Jak sama nazwa wskazuje, jej zadaniem jest ocena moralna przestępstw tych dwóch reżimów. W komisji jest około 15 osób - politycy, prawnicy, historycy z Litwy, USA, Niemiec, Rosji. Proponowaliśmy udział w pracy komisji przedstawicielom Izraela, jednak oni nas bojkotują, jak i ultrapravicowo nastawione partie litewskie, np. Litewski Związek Zesłańców i Więźniów Politycznych.

Czy praca komisji ma sens, przecież jej decyzje nie będą chyba miały mocy prawnej?

Duży wpływ na powołanie komisji miała presja Zachodu, szczególnie dotyczyło to rozliczenia się krajów bałtyckich za przestępstwa dokonane przez ich obywateli na Żydach.

Czy nie ubliża to honorowi niezwykle wrażliwych pod tym względem Litwinów - dlaczego ktoś dyktuje wam, kogo macie przepraszać? Sami nie wiecie?

Nie sądzę. Nikt nas nie zmusza do wejścia do Unii Europejskiej i NATO. My tego chcemy. Jeśli tak - musimy wyznaczyć te same wartości moralne, co i cywilizowana Europa. Poza tym uważam,

że w tym wypadku presja Zachodu idzie Litwie tylko na dobre. Sami Litwini nie mieliby na przeprosiny ani siły, ani woli.

Jak profesor ocenia fakt, że w 1996 roku rząd litewski podpisał protokół, na mocy którego nasze państwo zrzekło się za kwotę 2 mln marek wszelkich roszczeń wobec Niemiec z tytułu odszkodowań za niewolnicze prace swych obywateli w zakładach przemysłowych III Rzeszy?

Był to, niewątpliwie, błąd. Młodzi, niedoświadczeni wówczas politycy podjęli, moim zdaniem, zbyt pochopną decyzję.

(Dokończenie na str. 3)

Kalejdoskop aktualności

Co by było, gdyby...

Gdyby się odbyły ponowne wybory do Sejmu, wygrałby je liberalowie, socjalliberalowie i Litewska Demokratyczna Partia Pracy.

Jak wykazuje badanie opinii publicznej, przeprowadzone przez litewsko-brytyjską spółkę "Baltijos tyrimai", żadna inna partia nie przekroczyłaby obowiązkowego progu wyborczego 5 %.

Zgodnie z sondażem, na Litewski Związek Liberalistów (LZL) Rolandasa Paksasa głosowałoby 18,5 % respondentów, LDPP Česlovasa Juršėnasa – 13,3 %, Nowy Związek Artūrasa Paulauskasa (NZ, socjalliberalowie) – 12,5 % respondentów.

Związek Ojczyzny (konserwatyści litewscy) w proporcjonalnej części wyborów nie trafiłby do Sejmu, gdyż głosowałoby na niego zaledwie 4,6 % respondentów.

Droga liberalizacji ekonomiki

Sejmowy Komitet Budżetu i Finansów wczoraj większością głosów zaaprobował projekt programu koalicyjnego rządu Rolandasa Paksasa.

Za projektem rządowym przegłosowało siedmiu członków komitetu, czterech powstrzymało się. Wszyscy oni reprezentują frakcję opozycyjnej koalicji socjaldemokratycznej Algirdasa Brazauskasa.

Przedstawiciele opozycji wątpili, czy postulowana w programie rządowym reforma systemu podatkowego nie jest "zbyt ryzykowną konstrukcją", zwłaszcza mając na uwadze przewidzianą w roku przyszłym zmianę orientacji lita z dolara USA na euro.

Mianowany na ministra finansów Jonas Lioginas podczas spotkania z członkami komitetu powiedział, że reforma jest przewidziana na cztery lata i będzie realizowana stopniowo. "Nie można od razu podejmować radykalnych kroków", stwierdził.

Nowy program rządu przewiduje zniesienie podatku od zysku osób prawnych, zmniejszenie podatku dochodowego osób fizycznych z 33 do 24 %, zmniejszenie podatku od wartości dodanej (VAT) na budownictwo do 5 %, a za dostarczaną ludności energię ciepłą – z 18 do 9 %, zmniejszenie nie opodatkowanego minimum dochodów z 214 do 320 Lt i in.

Goście z Finlandii

Dziś z trzydniową wizytą przybywa na Litwę zastępca szefa służby ochrony granic Finlandii kontradmirał Jaakko Smolander wraz z delegacją.

W departamencie Policji Granicznej Smolander i nadkomisarz policji granicznej Litwy Algimantas Songaila wymieniły informacje o sytuacji na pograniczach krajów, omówiły program dwustronnej współpracy na rok 2001.

W towarzystwie zastępcy nadkomisarza policji granicznej - szefa sztabu Algirdasa Stončaitisa kontradmirał Smolander zapozna się ze specyfiką pracy pięciu jednostek policji granicznej oraz strzeżonymi odcinkami granicy, jak też kontrolą dokumentów na międzynarodowym Lotnisku Wileńskim.

Chwali swego następcę

Kończący kadencję minister ochrony kraju Česlovas Stankevičius pomyślnym i skutecznym nazywa swe czteroletnie kierownictwo ministerstwem oraz chwali swego następcę.

Wczoraj Stankevičius zaprosił dziennikarzy na spotkanie, na którym dokonał przeglądu okresu swego kierownictwa w Ministerstwie Ochrony Kraju oraz omówił perspektywy na przyszłość.

Stankevičius, mówiąc o osiągnięciach lat 1996-2000, wspominał o stworzeniu podstawy prawnej dla efektywnego funkcjonowania oraz rozwoju systemu ochrony kraju, o zwiększeniu budżetu obronnego, założeniu wspólnego batalionu litewsko-polskiego LITPOLBAT, o wspólnych projektach krajów bałtyckich, czynnym udziale Litwy w programach i projektach NATO.

Rezygnacja szefa Funduszu Majątkowego

Podał się do dymisji dyrektor generalny Funduszu Majątku Państwowego Stasys Vaitkevičius. Obradującemu w ubiegły czwartek zarządowi funduszu wręczył on podanie w sprawie dymisji, które zostało uwzględnione.

W piątek rezygnację szefa Funduszu Majątku Państwowego przyjął tymczasowy premier Andrius Kubilius.

Vaitkevičius powiedział, że sam prosił premiera o zwolnienie, ale nie ujawnił treści rozmowy z tymczasowym premierem.

Litewscy policjanci udali się do Kosowa

Wczoraj w Departamencie Policji odbyło się pożegnanie dziewięciu udających się do Kosowa funkcjonariuszy policji. Zastąpią oni przedstawicieli policji litewskiej, służących w Kosowie od sierpnia ub. roku. Ich misja kończy się w połowie listopada, informuje Departament Policji.

Wśród dziewięciu funkcjonariuszy jest też jedna dziewczyna - policjantka jednostki "Vytiš" Wileńskiej Policji Publicznej Irena Tamulevičiūtė.

(BNS)

Poświęcone Reymontowi

Radość zwycięstwa — laureaci w grupie najstarszych: Romuald Ławrynowicz, Elżbieta Kuzborska, Jan Drawnel, Wiesława Szuszkiewicz. W gronie zwycięzców są też Joanna Moro oraz Seweryna Kardiš. Fot. Marian Paluszkiwicz

Byłoby mocną przesadą twierdzenie, że poezję kochają wszyscy. Ale już jeśli ktoś ją pokochał — to na całe życie. O tym można się było przekonać podczas kolejnego konkursu recytatorskiego „Kresy 2000”, który się odbył w minioną sobotę w lokalu wileńskiej Szkoły im. Jana Pawła II. Młodzieży, Kochającej słowo rymowane, jest niezbyt wiele, ale ci, co ją wybrali, są jej wierni przez lata.

Recytatorzy konkurowali ze sobą w trzech kategoriach wiekowych. Najstarsi laureaci, od lat 16, w pierwszych dniach grudnia pojadą do Białegostoku na finał „IX Konkursu Kresy”. Organizatorami konkursu są: Stowarzyszenie Nauczycieli Szkół Polskich „Macierz Szkolna”, Konsulat Generalny RP na Litwie, Departament Mniejszości Narodowych i Wychodźstwa, przy finansowym wsparciu ZG

Podlaskiego Oddziału Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”. Za najciekawszą interpretację prozy i wierszy nagrody wręczył uczestnikom prodziekan Polonistyki Wileńskiego Uniwersytetu Pedagogicznego dr Romuald Naruniec.

O przebiegu konkursu recytatorskiego „Kresy 2000” napiszemy na stronie poświęconej szkolnictwu, która się ukaże w najbliższy czwartek. K. A.

Większość wyborców jest zadowolona z wyników wyborów

Sympatycy konserwatystów są rozczarowani

Większość wyborców Litwy jest zadowolona z wyników październikowych wyborów do Sejmu, czego dowodem są wyniki badań opinii publicznej.

Według danych sondażu, trzech spośród pięciu wyborców wyniki wyborów zadowolają. Zaledwie jeden z dziesięciu mieszkańców Litwy jest bardzo niezadowolony z wyników wyborów, ogółem zaś trzecia część wyborców jest niezadowolona z wyników wyborów do Sejmu.

Bardzo zadowoleni z wyników

wyborów stanowią 9 % wyborców, raczej zadowoleni — 50 %. Wyniki wyborów raczej nie zadowolają 22 % wyborców, a bardzo nie zadowolają — 10 %.

Najbardziej z wyników tegorocznych wyborów do Sejmu zadowoleni są wyborcy Nowego Związku (socjalliberalów) i Związku Liberalistów. 92 % wyborców, którzy głosowali na socjalliberalów, oświadczyli o zadowoleniu z wyników wyborów i tylko 5 % wyborców pozostało nie zadowolonych. 84 % wyborców, którzy głosowali

na Związek Liberalistów, wyniki zadowolają, natomiast 16 % — nie zadowolają. Wśród tych, którzy oddali swe głosy na koalicję socjaldemokratyczną Algirdasa Brazauskasa, jest nieco więcej (54 %) zadowolonych z wyników wyborów, niż nie zadowolonych (43 %). Wyniki wyborów do Sejmu najbardziej rozczarowały sympatyków Związku Ojczyzny (konserwatystów litewskich) — aż dwie trzecie z nich są niezadowolone z wyników i tylko co trzeci stwierdził, że wyniki wyborów zadowolają go. (BNS)

"Reformy systemu podatkowego służą bogatym"

Opozycja krytykuje rząd

Lewicowa opozycja krytykuje reformy podatkowe, przewidziane w projekcie programu koalicyjnego rządu.

Na wczorajszej konferencji prasowej w Sejmie lider opozycji Vytenis Andriukaitis stwierdził, że w ubiegłym tygodniu zgłoszony Sejmowi program rządu Rolandasa Paksasa "nie może sprostać" postawionemu przez prezydenta Valdasą Adamkusa zadaniu zmniejszenia różnicowania socjalnego w reformowaniu systemu podatkowego.

Andriukaitis, porównując program rządu z dorocznym orędziem prezydenta, stwierdził, że przewidziane w programie reformy systemu podatkowego służą raczej bogatym oraz dużemu kapitałowi.

"Raczej nie można tego uznać za wsparcie drobnej i średniej przedsiębiorczości", stwierdził.

Andriukaitis zaznaczył, że z przewidzianego zniesienia po-

datku dochodowego przede wszystkim skorzystają monopoliści rynkowi, a postulowane zwiększenie nie opodatkowanego minimum do 320 Lt nie skompensuje zwiększenia wydatków na opiekę lekarską.

"Protekcja dla wielkiego kapitału jest jawna", oświadczył przedstawiciel opozycji, oceniając przewidziane w reformie programy podatkowe. W przekonaniu Andriukaitisa, program rządu jest "wyraźnie liberalny". Zadał też retoryczne pytanie, czy program rządu nie zo-

stał sporządzony przez Instytut Wolnego Rynku. Przedstawiciel opozycji sugeruje, że w programie nie dopatrył się założeń programowych Nowego Związku (socjalliberalów), który wspólnie z liberalami kształtował rząd, a zwłaszcza stanowiska wobec prywatyzacji naturalnych monopolii.

Decyzję o tym, jak głosować za programem rządu, frakcja koalicji socjaldemokratycznej podejmie po spotkaniu z mianowanym premierem Rolandasem Paksasem.

(BNS)

Uczniowie, ich rodzice i wychowawczynie klas 10b i 12b
Solecznickiej Szkoły Średniej im. J. Śniadeckiego
wyrażają głębokie współczucie

Waldemarowi i Mirosławowi Szczerbom
z powodu śmierci Ojca.

„Grzebanie” w historii zostawcie historykom” Żydów mordowali nie tylko Litwini

(Dokończenie ze str. 1)

Jak, w takim razie, wytłumaczyć całkiem „świeżą”, ale niemniej dziwną decyzję z 12 września br. o uznaniu za akt prawny oświadczenia z 23 czerwca 1941 Rządu Tymczasowego Litwy „O deklarowaniu odrodzenia niepodległości”? Nie mało zamieszania na całym świecie wywołało takie posunięcie naszego Sejmu.

W tym miejscu należy się krótka wzmianka historyczna. Gdy 22 czerwca 1941 roku rozpoczęła się wojna niemiecko-sowiecka, na Litwie natychmiast wybuchło powstanie antysowieckie. Już następnego

szewizmowi podstawiła Litwę, ponieważ bolszewicy byli jednak członkami koalicji antyhitlerowskiej.

Całe szczęście, że Niemcy nawet nie odpowiedziały na propozycję Litwy. Wtedy państwo to było jeszcze bardzo harde i potężne, zatem uważało, że pomocy od narodu o niższej rasie nie potrzebuje.

Jeszcze przed rozpoczęciem wojny LAF ogłosił Żydów na Litwie poza prawem i apelował do nich, by uciekali, póki czas, do Rosji. Ale jako że Niemcy maszerowali przez Litwę bardzo szybko (cała Litwa została zajęta w ciągu jednego tygo-

niejsza organizacja żydowska, nie wspomnę już o krajach zachodnich, nigdy nie nazywali narodu litewskiego „żydობójcami”. Temat ten walcują jedynie co niektórzy Żydzi - w Izraelu istnieje organizacja wychodźców z Litwy, którzy przeżyli okrucieństwa Holokaustu - towarzystwo „Litwaków”; ale najczęściej po ten temat sięgają litewscy antysemita - pisma „Valstiečių laikraštis” i, ostatnio, „Lietuvos aidas”. Robią to celowo i świadomie - „zobaczcie, bracia Litwini, jacy to Żydzi są okropni - nazywają nas „żydობójcami!”.

A nazistowskich kolaborantów można było spotkać wszędzie: rosyjska armia Własowa, ukraińskie oddziały karne itp. W szeregach formacji o ponurej sławie - Oddziale Specjalnym, mordującym w Wilnie Żydów, większość której stanowili Litwini, byli również i Polacy. Jednak należy przyznać, że osobnych polskich oddziałów karnych nie było.

Litwa wystąpiła do Rosji, jako spadkobierczyni ZSRR, z wnioskiem o wypłacenie 20 miliardów USD w charakterze odszkodowań za wyrządzone szkody materialne w okresie tzw. okupacji sowieckiej. Czy nie mija się to ze zdrową logiką?

Jest to działanie na szkodę naszego państwa. Niedorzeczność! Opowiadam się za wariantem „zerowym” - nikt nikomu niczego nie jest winien. Co będzie, jak Rosja nam wystawi rachunki: ile w ciągu 50 lat (stosując ceny światowe) ZSRR dostarczył nam ropy naftowej, gazu ziemnego, metali kolorowych? Ile kosztowała budowa Ignalińskiej Siłowni Atomowej, zakładów przemysłowych w Wilnie, Kiejdanach, Janowie, Nowej Okmianie itd. itp?

Co pan sądzi o żądania niektórych sił politycznych na Litwie, aby Polska oficjalnie przeprosiła Litwę za marsz Żeligowskiego, zagarnięcie przez Piłsudskiego Wilna, „litwinobójczą” działalność Armii Krajowej. Czy to „grzebanie” w bolesnych zdarzeniach historii naszych narodów musi tak długo trwać?

Bardzo dobre pytanie. To „grzebanie” w przeszłości staje się niebezpieczeństwem i, szczególnie, niebezpieczeństwem dla Litwinów. Weźmy, chociażby działalność stowarzyszenia „Vilnija”, chociaż osobiście uważam, że Garšva dużego posłuchu wśród nowego pokolenia i nowych władz litewskich nie ma. Nie bądźcie zakładnikami historii. „Grzebanie” w niej zostawcie historykom.

Paweł Kobak

Liudas Truska - 1937 r. ur. Skończył historię na Uniwersytecie Wileńskim. Ponad 20 lat wykładał dla studentów ekonomiki UW historię gospodarki krajów obcych. Doktor habilitowany nauk historycznych. Obecnie jest profesorem katedry historii na Kowieńskim Uniwersytecie Witolda Wielkiego. Bezpartyjny. Fot. archiwum Liudasa Truski

dnia Litwini zajęli rozgłoszenie radia kowieńskiego (prawda, sowieci pośpiesznie się cofali i zająć rozgłoszenie dużego trudu nie sprawiło) i ogłosili utworzenie Rządu Tymczasowego, celem którego było odrodzenie Państwa Litewskiego. Powstanie przygotowała i przeprowadziła patriotyczna organizacja LAF - Lietuvių Aktivistų Frontas (Front Aktywistów Litewskich).

Dążenia zarówno LAFu, jak i Rządu Tymczasowego były szlachetne - odrodzić niepodległość Litwy. Jednak, na działalność ich padają „czarne cienie”. W pierwszej kolej - to proniemiecka orientacja i satelitarny, wobec Niemiec, charakter odrodzonego państwa. Nie należy zapominać, że ówczesne Niemcy były nazistowskimi. Dawne Niemcom obietnice podjęcia walki po ich stronie przeciwko bol-

dnia), większość Żydów nie zdążyła uciec. Dlatego też, po deklaracji 23 czerwca, Litwa podążyła drogą tworzenia gett. Z inicjatywy Rządu Tymczasowego komendant Kowna pułkownik Jurgis Bobelis (ojciec jednego z najpopularniejszych obecnie polityków kraju Kazysa Bobelisa) wydał rozkaz o utworzeniu w Wilniampolu getta żydowskiego. Getta powstawały po całej Litwie. Co zaś dotyczy fizycznej eksterminacji Żydów - leży to na sumieniu nazistów.

Nie wolno, wobec tego, nazwać Litwinów, jak to wielu czyni, „żydობójcami”?

Owszem, niektórzy Litwini, jak też niektórzy Łotysze, Polacy, Ukraińcy, Francuzi czy Belgowie splamili swe ręce żydowską krwią. Ale określenie Litwinów „żydობójcami” jest głupim stwierdzeniem. Rząd Izraela, jakkolwiek bądź poważ-

Badanie opinii publicznej

Algirdas Brazauskas – najpopularniejszy

Mieszkańcy Litwy za najpopularniejszych działaczy społecznych kraju uważają Algirdasa Brazauskasa, Rolandasa Paksasa i Valdasa Adamkusa, o czym świadczy badanie opinii publicznej. Jak wykazał sondaż, przeprowadzony przez wspólną litewsko-brytyjską spółkę „Baltijos tyrimai”, obecny przewodniczący Sejmu Artūras Paulauskas pod względem popularności zajmuje dopiero czwarte miejsce.

Podczas sondażu respondenci sami podali nazwiska, łącznie wymienili 68 nazwisk działaczy spo-

łecznych. Mieszkańcy Litwy największym zaufaniem darzą honorowego przewodniczącego Koalicji Socjaldemokratycznej, byłego prezydenta Algirdasa Brazauskasa, któremu sympatyzuje 26,1 % respondentów. W porównaniu z wrześniem poparcie Brazauskasa przez respondentów wzrosło o 8,2 procenta. Badanie opinii publicznej przeprowadzone zostało w dniach 18-24 października z udziałem 1024 mieszkańców Litwy ze 104 miejscowości w wieku 15-74 lat.

(BNS)

Wczoraj startował konkurs „Samochód Roku – 2001” Wybory Auto-Króla

16 grudnia zostanie uroczystie koronowany „Samochód Roku - 2000”

Fot. ELTA

11 grudnia w siedzibie spółki ubezpieczeniowej „Drauda”, która jest mecenasem tegorocznego konkursu, zostanie ogłoszona piątka pretendentów do tytułu „Samochód Roku – 2001”. 16 grudnia – zostanie uroczystie koronowany najlepszy, zdaniem jurorów-dziennikarzy, samochód na Litwie.

A na na razie...

Wczoraj organizator konkursu – Autoklub Dziennikarzy Litwy – zaprezentował komisję, na której sąd zostało wystawionych 25 samochodów. Do walki stanęły auta, których światowy debiut nastąpił nie wcześniej niż w roku 1999, zaś na Litwie – w 2000 roku.

Najdroższym kandydatem jest BMW X5, który jest do wzięcia od zaraz za 160 tys. Lt. Najtańszym samochodem jest lada 2110 (hatch back – 2112 – nie dojechał), która kosztuje około 24 tys. Lt.

Już dzisiaj samochody te ruszą w 200-kilometrowy drive test, który ma powiedzieć całą prawdę o pretendentach. Punkty będą zbierane nie tylko za harmonię linii nadwozia, osiągi silnika, przestronność salonu, ale też zużycie paliwa, gwarancję, koszt obsługi technicznej oraz, oczywiście – cenę.

Nowością tegorocznego konkursu jest m. in. to, że dążąc do tego, by każdy uczestnik miał maksymalnie wyrównane szanse w konkursie, wszystkie samochody zostały wyposażone w „konkursowe” opony od szwedzkiej firmy

oponiarskiej Gislaved.

Kandydaci na Króla Roku mają więc nie tylko jednakowe „obuwie”, ale również ten sam „pro-wiant”. Wszyscy pretendenci (za wyjątkiem samochodów z silnikami dieslowymi) będą tankowały benzynę Statoil Ultima.

25 wozów (na razie – 24, ford mondeo jest jeszcze w drodze na Litwę) będzie walczyło nie tylko o koronę, ale też o całą masę dworskich tytułów – Najbardziej Bezpieczny, Elegancki, Sportowy, Kobięcy i inne. Zostanie też wybrana „Terenówka Roku”.

Notabene, w tej kategorii bierze udział lada 1922, zwana inaczej – niva „Marsz”. Rosyjska terenówka na podwoziu UAZa i kołach rdzaju „Kirowiec” ma wszelkie szanse zdobyć tytuł... najbardziej oryginalnego samochodu konkursu.

Z kolei zmotoryzowani obywatele kraju są zapraszani do wzięcia udziału w wyborze „Samochodu Narodu”. Swoje sympatie można okazać głosując telefonicznie (na stacjach Statoil'u znajdują się reklamówki-wizytówki samochodów uczestniczących w konkursie wraz ze wskazanymi do głosowania telefonami) lub poprzez internet (www.ratai.lt)

Więcej o najważniejszej motoryzacyjnej imprezie roku przeczytacie na tradycyjnej sobotniej stronie – „Motoryzacja”.

Aleksander Borowik

Centrum szkolenia kierowców

Szkolimy kierowców kategorii:

B B+C1 C1 C D D1 C1E CE BE

Dla bardzo zajętych oferujemy zajęcia w dni wolne od pracy.

Opłata na raty!

Klasa komputerowa. Autodrom.

9.00-19.00 10.00-14.00

ul. A. Kojelavičiaus 188, tel. 67 77 14, 67 76 05

WYROBY WALCOWANE

KONSTRUKCYJNE I STOPOWE

ŚREDNICA: 5 - 500 mm

PRĘTY STALOWE SZEŚCIOKĄTNE:

od 6,5 do 66 mm

PRĘTY WALCOWANE KWADRATOWE:

od 18 do 200 mm

BLACHA WALCOWANA:

PŁAKOWNIKI WALCOWANE

RURY GRUBOŚCIENNE

RURY PROSTOKĄTNE

WYKONUJEMY PRACE

SPAWALNICZE I SKRAWANIE

Możemy dostarczyć własnym transportem

UAB „LIJANDA”

Žarijų 2-M, Vilnius, tel. 60 21 65

tel. /faks. 60 21 66. (8-298) 7 61 32

Magazyn. Žarijų 2-L, tel. (22) 60 21 63

Komputerowe ustawienie kół z zastosowaniem lasera
Sprawianie podwozi samochodowych na stanowisku diagnostycznym

8.00-19.00 9.00-15.00

UAB „KLION”, Birbinių 4, Vilnius, tel. 62 75 85

KONKURS

„Dziewczyna „Kuriera 2000”

Elżbieta Minowicz. Jestem maturzystką gimnazjum im. A. Mickiewicza. Moje hobby — to fotografowanie zwierząt, podróże, muzyka i plastyka. W przyszłości chciałabym studiować na wyższej uczelni plastykę lub prawo. Fot. Marian. Paluszkiewicz

Atrakcyjne nagrody

Na laureatki czekają trzy nagrody główne. Zostaną wybrane Dziewczyny: „Kuriera” (nagroda główna), Czytelników, Publiczności, Elegancji, Foto, Talentu. Będą też wylosowane nagrody specjalne. Wielkie show z loteriami, muzyką, śpiewem, tańcem, pokazem mody odbędzie się tradycyjnie 6 stycznia. O godzinie i miejscu imprezy poinformujemy dodatkowo.

KINO KINO KINO

Repertuar od 7 do 9 listopada

LIETUVA ul. Pylimo 17
WIELKA SALA

„Historia naszej miłości” 07.11 — 09.11. godz. 12.00; 16.00; 19.45. USA, 2000 r. komedia romantyczna. reż. Rob Reiner. wyst. Bruce Willis, Michelle Pfeifer.

„Cel ostateczny” 07.11- 09.11. godz. 14.00, 21.45. USA, 2000 r. Fantastyczny thriller, reż. James Wond, wyst. Devon Sawa, Ali Larter.

„Gorący gość” 07.11 — 09.11. godz. 10.30; 18.00. Niemcy, 2000r. komedia. reż. Marc Rothmund,

wyst. Tobias Schenke, Axel Stein.

Wejściówka: 10 Lt, w poniedziałki — 5 Lt, do godz. 14.00 — 8 Lt, dzieciom do lat 10 na filmy dziecięce — 5 Lt. Na filmy festiwalu — 8 Lt.

SALA 88

„Ja, drugi ja i Irena” 07.11 — 08.11 godz. 14.00, 18.00; 22.00. 09.11 — 14.00; 18.30; 22.30. USA, 2000r. reż. Peter i Bobby Farrelly. wyst. Jim Carrey.

„Trzej królowie” 07.11 — 08.11. godz. 12.00; 16.00; 20.00; 09.11 — godz. 12.00; 16.00; 20.30. USA, 2000 r. reż. David O Russell. wyst. George Clooney, Mark Wahlberg, Ice T.

Premiera filmu dokumentalnego A. Stonisa „Wiena” — 09.11 — godz. 18.00

Wejściówka: 10 Lt, w dniach pracy do godz. 14.00 — 8 Lt, dzieciom do lat 10 na filmy dziecięce — 5 Lt, na filmy festiwalu — 8 Lt.

Nowy hotel w pobliżu Sejmu

Pięć nowoczesnych komfortowo urządzonych apartamentów
Sala konferencyjna
Parking strzeżony
Łączność: telefon, faks, internet
Śniadanie
Visa, EC/MC, Globus

Tel./faks 370 2 75 24 95
E-mail: arsviva@post.omnitel.net

HOTEL ARS VIVA

Liubarto 17, Vilnius 2004, Lietuva URL: <http://www.omnitel.net/arsviva>

Tradycyjny Konkurs „Kuriera Wileńskiego”
i Konsula Generalnego RP w Wilnie
„POLAK ROKU 2000”

Zgłoszenia prosimy nadsyłać tylko na kuponach (nie kserować!), na adres redakcji (z dopiskiem — „Polak roku”).

Można wpisać nazwisko 1 kandydata — obywatela Litwy.
Ilość kuponów nie jest ograniczona.

Czekamy na Wasze listy do 15 grudnia 2000 roku. Wśród Czytelników będą rozlosowane atrakcyjne nagrody.
Informacja pod tel. 608 444.

Imię _____
Nazwisko _____

Krótką charakterystykę kandydata _____
_____
_____

19 listopada — Dzień
„Kuriera Wileńskiego”
w Solecznikach

Polski Zespół Artystyczny Pieśni i Tańca „Wilia”
zaprasza na koncert do Domu Kultury w
Solecznikach w dniu 19 listopada br. o godz. 13.30.

Jednocześnie odbędzie się spotkanie z dziennikarzami „Kuriera Wileńskiego”.

Informacja w Solecznikach — tel. (8 - 250) 52780.

Za 30 lat Ziemi grozi zderzenie z odległym obiektem

Czekając na asteroidę

Naukowcy z NASA (Amerykańskiej Agencji Kosmicznej) podali, że Ziemi grozi zderzenie z poruszającym się w tej chwili w odległości 13 mln kilometrów od naszej planety obiektem. Zderzenie miało nastąpić za 30 lat.

Na razie jednak nikt w NASA nie wpada w panikę — mimo że szanse uderzenia obiektu w Ziemię są, jak na warunki kosmiczne, bardzo duże (wynoszą aż 1/500 i nigdy jeszcze nie były tak duże, jeżeli chodzi o zderzenie jakiegoś obiektu z Ziemią).

Ewentualne zderzenie, jeżeli

nastąpi, będzie miało miejsce około 21 września 2030 roku.

Obiekt, który teraz znajduje się w odległości ok. 13 mln kilometrów od Ziemi, został nazwany 2000 SG344 i ocenia się, że jego średnica wynosi ok. 70 metrów. Zderzenie z takim gigantem byłoby bardzo groźne.

Gdyby uderzył w duże miasto, śmierć poniosłoby dziesiątki milionów ludzi, a siła uderzenia byłaby porównywalna do dużej eksplozji jądrowej.

Obiekt zagrażający Niebieskiej Planecie został znaleziony w prze-

Polska
„Góra grosza”

Wczoraj we wszystkich szkołach w Polsce ruszyła akcja „Góra grosza”. Przez pięć dni zbierane będą monety groszowe. Pieniądże w ten sposób zgromadzone wspomogą m.in. rodzinne domy dziecka i pogotowia opiekuńcze.

Zbiórkę pieniędzy — monet od 1 do 50 gr — przeprowadzą samorządy szkolne pod opieką nauczycieli. Zebrane w całej Polsce monety zostaną przewiezione do Wrocławia, gdzie 22 listopada w trakcie uroczystego koncertu w Hali Ludowej usypana zostanie wielka „Góra grosza”. Pieniądże przekazane zostaną Towarzystwu „Nasz dom”, które przeznaczy je na pomoc dla nowo powstających rodzinnych domów dziecka, a także dla najbardziej potrzebujących domów dziecka i pogotowia opiekuńczych. Towarzystwo „Nasz dom” spodziewa się, że podczas akcji może zostać zebrany milion złotych. Pośrednim celem akcji jest uświadomienie dzieciom i młodzieży, że nawet grosz lub kilka groszy może być wielką pomocą we wspólnym przedsięwzięciu na rzecz dzieci osamotnionych i osieroconych. (PAP)

Targi medycyny naturalnej
Piramida Horusa

Kąpiel energetyczna w piramidzie Horusa, poduszki z gorczyca na problemy z kośćcem, filtry do nauki widzenia aury — te i inne atrakcje czekają na odwiedzających XII Targi „Bliżej zdrowia, bliżej natury”.

Ta największa impreza tego typu w Polsce odbywała się od piątku do niedzieli w Górnośląskim Centrum Kultury w Katowicach.

„Osiągnięcia medycyny konwencjonalnej mogą i powinny być uzupełniane medycyną naturalną. Po co odrzucać metody i środki, które sprawdzały się przez wieki? Nie każdy problem da się rozwiązać zażywając tabletkę” — powiedziała organizatorka targów Nina Grella. — Kąpiel w piramidzie ma wzmocnić nasze biopole, a palone w uszach świece Indian Hopi — poprawić samopoczucie dzięki łagodnemu działaniu na punkty akupunktury. Sprzedawcy oferują też kasety z muzyką relaksacyjną, zawierającą szum lasu i śpiew ptaków, pielęgnatory do rąk i stóp z węglikiem krzemu, szorty antycelulitowe i opaski przeciwrheumatyczne z bursztynem. Na targach można też kupić leki, kosmetyki i zioła, sprzęt do radiestezji i hydroterapii oraz akcesoria niezbędne wroźkom. (PAP)

Służba przywracania prawa własności

„Papierowi” właściciele i lokatorzy

W 1990 roku powstała służba przywracania prawa własności do budynków i ziemi, które zostały kiedyś znacjonalizowane. Praca służby polega przede wszystkim na zwracaniu nieruchomości byłym właścicielom, ponieważ funkcję zwrotu ziemi przekazano powiatom. Nieruchomości zwracane są osobom prywatnym oraz wspólnotom religijnym.

Przywrócenie prawa własności często jest tylko formalne, ponieważ właściciele posiadający dokument potwierdzający własność domu zajętego przez lokatorów, którzy nie mają dokąd wyjść. Są też wypadki, gdy osoba, będąca właścicielem domu, nie zajmuje w nim ani jednego metra.

Służba przywracania prawa własności działa przy departamencie prawa w samorządzie Wilna i znajduje się przy alei Giedymina 24. Zajmuje się ona zwrotem domów mieszkalnych, budynków niemieszkalnych, mieszkań. Prawo własności do ziemi przywraca wydział rolny przy alei Giedymina 37, tel. 62 75 94. Prawo do ziemi przy zwróconym budynku zostaje przywrócone jedynie po odzyskaniu prawa własności do tego budynku.

Potrzebne dokumenty

Wszyscy, którzy ubiegają się o zwrot nieruchomości, powinni złożyć odpowiednie podania w służbie przywracania prawa własności oraz wszystkie dokumenty, potwierdzające prawo do własności: wyciągi z hipotecznych ksiąg wieczystych, postanowienia sądu, akty nacjonalizacji mienia, zaświadczenia wydane przez archiwa państwowe, testamenty itd. O przywrócenie praw własności ubiegają się obywatele nie tylko naszego kraju.

Zwracają się tu też często obywatele Polski, jednak ich roszczenia nie zawsze mają moc prawną, gdyż opuszczając Litwę, w Polsce otrzymali oni mieszkania w zamian za zostawione na Litwie. Tym, którzy nie otrzymali nieruchomości, wypłacano kompensaty pieniężne. Właśnie w związku z tym są pewne trudności.

Gwarancje dla lokatorów

W myśl ustawy o przywróceniu prawa własności, lokatorom, którzy wynajmują mieszkania w domach zwróconych prawowitym właścicielom, państwo daje możliwość wybrania jednej z proponowanych gwarancji.

Mogą oni bezpłatnie otrzymać równoznaczne pomieszczenia mieszkalne (gdy według określonej kolejności zostanie kupione mieszkanie, którego wartość będzie równoznaczna rynkowej cenie wynajmowanego pomieszczenia). Mogą im być proponowane mieszkania o większej wartości od dotychczas wynajmowanego, wówczas lokatorzy powinni dopłacić różnicę od razu lub w ciągu 10 lat według określonych zasad. Jest również możliwość otrzymania mieszkania o wartości mniejszej od wynajmowanego obecnie, wówczas różnicę kompensuje państwo

w ciągu kilku lat, w zależności od przeznaczanej co roku w budżecie kraju sumy na tego rodzaju wydatki, lecz nie później niż do 1 stycznia 2011 roku.

Są też grupy osób, którym odszkodowania pieniężne należy wypłacić do 1 stycznia 2007 roku: inwalidom I grupy, żołnierzom – ochotnikom walk niepodległościowych w latach 1918 – 1920, uczestnikom ruchu oporu, więźniom politycznym, zesłańcom oraz osobom, odznaczonym Orderem Krzyża Pogoni do 15 czerwca 1940 roku, ich małżonkom, rodzicom (przybranym rodzicom), dzieciom i dzieciom adoptowanym.

- Analizując ten tryb, należy zwrócić uwagę na pewne niezbyt korzystne warunki proponowane przez państwo.

Na przykład, sam fakt kupowania mieszkania: kupuje państwo, a mieszkać będzie ja. Jak ocenić i kupić mieszkanie babci, która dziś mieszka na ośmiu metrach kwadratowych? Cena budynku zależy od jego wieku, a czasem budynek z ubiegłego wieku jest w lepszym stanie niż ten budowany przed dwudziestu laty – mówi kierownik służby Sigaita Bargaila.

Oprócz tego, właściciele nieruchomości, po odzyskaniu prawa własności, w zamian za wynajmowane pomieszczenia mogą ubiegać się o otrzymanie działki pod budowę własnego domu oraz ulgowego kredytu. Termin spłaty kredytu – 25 lat, oprocentowanie wynosi 5 proc., kredytobiorca powinien wnieść 10 proc. wartości przyszłego domu. Pożyczki nie udziela się w gotówce, bank płaci za konkretnie wykonaną pracę, materiały budowlane. Działka jest rejestrowana jako zastaw.

Jednak najbardziej popularną formą umowy państwa z lokatorami pomieszczeń, zwróconych byłym właścicielom, jest sytuacja, gdy lokatorzy sami kupią mieszkania lub domy, a w terminie określonym w piśmie gwarancyjnym zostanie wskazana konkretna data, kiedy otrzymają pieniądze za wynajmowane dotychczas mieszkania.

W życiu ustawa się nie sprawdziła

Ustawa o przywróceniu praw własności do budynków przewiduje zwrot nieruchomości wraz z lokatorami, których państwo zobowiązuje się wysiedlić, zapewniając im odpowiednie pomieszczenia.

Jednak to, co gładko wygląda na papierze, nie zawsze sprawdza się w życiu. Po otrzymaniu pierwszych dokumentów, dotyczących prawa własności, właściciele zaspali sądy podaniami.

Spóźnieni o rok

Rozporządzenia rządowe, dotyczące tak ważnych pism gwarancyjnych, spóźnione są o rok, tymczasem właściciele kierują pozwy do sądów, a kierownictwo służby przywracania praw własności płaci grzywny. Według ustawy, lokatorzy muszą podpisać umowę o wysiedlaniu z samorządem, a właściciele

powinni wiedzieć dokładnie, kiedy będą mogli dysponować własnością.

W myśl ustawy, samorząd jest swego rodzaju pośrednikiem między właścicielami i lokatorami. I za to pośrednictwo musi słono płacić. W przypadku, gdy np. dach wymaga naprawy, lokatorzy, wiedząc, że tu mieszkać nie będą, nie chcą pokrywać kosztów remontu. Właściciel również nie będzie płacić, ponieważ jest jedynie właścicielem „papierowym”, a to znaczy, że nie posiada pisma gwarancyjnego, iż lokatorzy zostaną wysiedleni.

I wówczas dzieje się rzecz ciekawa: koszty pokrywa samorząd, który nie jest i nie będzie właścicielem, ale płaci. Natomiast ustawa o trybie wydawania pism gwarancyjnych, w których będzie wyznaczony konkretny termin i zapewnienie państwa w sprawie wypłaty odszkodowania równego wartości dziś wynajmowanego przez lokatora mieszkania, zostanie przyjęta w przyszłym roku, w marcu.

Pieniądzy brak od zawsze

Zdaniem Bargaila, najgorsze jest to, że państwo po przyjęciu ustawy ciągle zapomina o tym, że realizacja jej potrzebuje ogromnych środków finansowych. Po to, aby ludzie zostawili swoje mieszkania i domy, powinni otrzymać coś w zamian, jeżeli nie dziś, to jutro czy pojutrze.

To „pojutrze” trwa już 10 lat. Samorząd Wilna do 15 listopada 2000 roku powinien ocenić zwracane

Znakowanie bydła będzie kontynuowane

W październiku 1999 r. na Litwie rozpoczęto identyfikację i znakowanie bydła oraz rejestrację miejsca jego utrzymywania. W toku tej akcji oznakowano prawie całe bydło, ale zabrakło znaków dla cieląt, które się urodziły później.

Chcemy więc poinformować, że obecnie rejestracja i identyfikacja bydła jest kontynuowana. Specjalne „kolczyki”, zakładane na uszy zwierząt, są już zakupione na koszt Funduszu Wspierania Wsi, natomiast za koszty transportu i pracę należy się rozliczać ze specjalistami znakowania, ponieważ Fundusz Wspierania Wsi nie przewiduje na ten cel środków. Obecnie lekarze weterynarii i asystenci kontroli mają pod dostatkiem znaków, toteż wszyscy hodowcy bydła, posiadający jeszcze nie oznakowane zwierzęta, proszeni są o zgłoszenie się do miejscowego lekarza weterynarii.

Nie oznakowane zwierzęta nie będą przyjmowane do rzeźni, a właścicielom nie oznakowanych krów nie będą wydawane zaświadczenia na skup mleka w zlewni. Ponadto za nie oznakowane bydło nie będą wypłacane przyznawane przez państwo wypłaty i subsydia.

Bardzo ważną sprawą jest rejestrowanie migracji bydła, tj. kupując, sprzedając, darując, zabijając dla własnych potrzeb bądź chcąc oddać do rzeźni, należy jak naj-

Dziś jeszcze nie wiadomo, jakie sumy na odszkodowania lokatorom zostaną przeznaczane w budżecie następnego roku
Fot. Marian Paluszkiwicz

zwrócone mieszkania i wszystkim lokatorom takich domów rozesłać karty sondażowe, na których podstawie zostanie określona wysokość potrzebnych środków finansowych. Dziś jeszcze nie wiadomo, jakie sumy na odszkodowania lokatorom zostaną przeznaczone w budżecie następnego roku.

Nawet ci lokatorzy, których stać na kupno mieszkania, nie mogą tego zrobić, ponieważ tracą prawo do odszkodowania od państwa. Jeszcze gorsza jest sytuacja, gdy człowiek odzyskał prawo własności do połowy domu.

Aby nie stracić prawa własności, powinien w nim mieszkać, więc jeździ co dzień z Kowna, by sąsiedzi widzieli, że tu mieszka. Mamy też takiego właściciela, który co kilka miesięcy przylatuje samolotem z Ameryki, by tu pomieszkać, inaczej bowiem straci prawo do

przywróconej własności. Gdy ustawa o piśmie gwarancyjnym wejdzie w życie, człowiek zostanie zwolniony z takiego obowiązku, ponieważ otrzyma gwarancję państwa, że po pięciu czy dziesięciu latach otrzyma odpowiednią sumę za nieruchomości, które zostały zwrócone prawowitym właścicielom.

Pismo gwarancyjne z pewnością ułatwi życie tym, którzy chcą otrzymać kredyt na budowę własnego domu lub na kupno mieszkania. Są też właściciele, których dziś stać na kupienie mieszkań dla wszystkich lokatorów, lecz również chcą mieć pewność, że włożone pieniądze otrzymają z powrotem.

Alina Sobolewska
(telefon służby dla osób zainteresowanych – 62 20 02, fax 62 17 81)

„Kolczyki już zakupiono”

szybciej poinformować miejscowego weterynarza. Ważną też sprawą jest rejestracja cielienia się i oznakowanie cieląt. Specjalista znakowania w ciągu 7 dni powinien oznakować cielę i poinformować o cielieniu się krów bądź migracji zwierząt. Jeśli nie będzie to w czas zrobione, zostanie zakłócona praca w systemie identyfikacji bydła, nie będzie możliwe otrzymanie w czasie dokładnej informacji o tym lub innym utrzymywanym w gospodarstwie zwierzęciu. Dlatego też hodowcy bydła tracą cenę czasu, zanim dokładnie sprawdzona zostanie zgromadzona informacja, a jednocześnie opóźnia się wypłata przeznaczanych przez państwo subsydiów. Nierzadko się zdarza brak danych o cielieniu się krowy. W tym wypadku w komputerowej bazie danych ta krowa będzie figurowała jako cielica, a właściciel nie będzie mógł otrzymać odpowiedniej wypłaty.

Duży problem w rejestracji migracji bydła jest wtedy, gdy bydło ma być sprzedane na targu. Weterynarz wydaje skierowanie na sprzedaż na targu, gdzie się prowadzi ewidencję sprzedaży i kupna oznakowanego bydła, ale najczęściej sprzedawane bydło tam nie trafia. Już przy bramie rynku nie rejestrowane bydło jest skupywane i zwierzęta te „giną bez wieści”. Nierzadko tacy skupujący zabierają bydło prosto z gospodarstwa.

Dlatego też usilnie prosimy przed sprzedażem zwierzęcia zwrócić się do miejscowego lekarza weterynarii, który wypełni kwestionariusz o migracji bydła. Może to również uczynić sam właściciel. W przypadku nabycia zwierzęcia, jego zabicia dla własnych potrzeb bądź oddania do rzeźni, nawet w razie otrzymania krowy czy cielęcia w prezencie, należy zwrócić się do lekarza weterynarii, który odnotuje ten fakt. Jeśli lekarz weterynarii w czasie zarejestruje migrację bydła, znacznie łatwiej będzie pochodzenie wielu chorób zakaźnych i drogę ich szerezenia się oraz poczynić pośpieszne kroki do zwalczania tych chorób. Istnieje również możliwość znakowania bydła przez samych właścicieli. Przede wszystkim dotyczy to gospodarzy, utrzymujących więcej sztuk bydła. W tym przypadku należy się zwracać do Państwowej Służby ds. Żywności i Weterynarii Powiatu Wileńskiego, zawrzeć umowę oraz nabyć specjalne obcęgi do znakowania. Właściciel bydła zostanie przeszkolony w wypełnianiu dokumentów i otrzyma nieodpłatnie „kolczyki”, a ponieważ założy je sam, nie będzie musiał za to płacić.

Dlatego też usilnie prosimy właścicieli bydła, aby uwzględnili powyższe uwagi. Liczymy na zrozumienie i współpracę.

Państwowa Służba Żywności i Weterynarii Powiatu Wileńskiego

Podziel się tym, co Cię boli

Środa - czwartek
godz. 10.00 - 12.00
60 - 84 - 46

Agitacja była zbędna

Jeszcze chciałabym wrócić do tematu wyborów parlamentarnych na Litwie i udziału w nich Akcji Wyborczej Polaków.

Wiadomo, że częstokroć wybory wygrywają ci, którzy umieją odpowiednio zorganizować kampanię wyborczą. Zwłaszcza dotyczy to tych, którzy startują w wyborach po raz pierwszy. Przecież nawet państwo daje na to pieniądze, nie mówiąc już o indywidualnych sponsorach. Tymczasem, jak zrozumieliśmy z wywiadu w „Kurjerze”, poseł Mincewicz

nie miał ani środków na kampanię wyborczą, ani sponsorów. A jednak wygrał, przy tym w okręgu, w którym Polacy wcale nie dominują. Podkreślam ten fakt, bo tylko przez pracę na rzecz swoich wyborców wygrywa się wybory i startowanie z ramienia partii niewiele na to wpływa. Mam wrażenie, że Jan Mincewicz będzie nadal dobrym posłem. Życzę mu zdrowia dla dobra swoich wyborców i polskiego szkolnictwa.

Nelli Pilecka

Znowu zaczęto od emerytów

Każdy nowy rząd zaczyna od tego, że pogarsza życie emerytów. Tych najbardziej skrzywdzonych przez los, bo przepracowali na rzecz Litwy po 30 i więcej lat, a emerytury mają takie, że wyższe i wyleczyć siebie nie mogą.

Tak było za poprzednich rządów w minionej kadencji sejmowej, kiedy ani jednego grosika nie dodano do nawet najniższych emerytur, tak jest również teraz. Już nawet w wstępnych rozmowach kandydatka na ministra opieki społecznej i pracy nie znalazła innego sposobu zmniejszenia deficytu, jak tylko kosztem emerytów. Nawet zadała bardzo „intelektualne” pytanie retoryczne, rzecz jasna: trzeba się zastano-

wić, dlaczego pracujący emeryci otrzymują emeryturę? Może by tak pani minister zadała też pytanie, czy może przeżyć emeryt za dwieście litów emerytury?

Co najważniejsze, nowy rząd z panem Paksasem na czele też nie widzi innej możliwości oszczędzania, jak kosztem emerytów. Włącznie z podniesieniem progu wieku emerytalnego. Ach prawda, jeszcze kosztem obniżenia PVM na materiały budowlane. Ale przecież budować będzie mógł, nawet przy zmniejszonym podatku, wyłączenie człowiek majątny. Więc komu będzie się żyło na Litwie dobrze? Na pewno nie tym najbiedniejszym.

Janina Znajdzicz

Kangur – 2000

Gra po raz siódmy

„Humanisci opisują świat, a matematycy go tworzą”. Takie słowa padły 6 października, kiedy to odbył się finał corocznego konkursu matematycznego „Kangur – 2000”. Na Litwie konkurs ten odbył się już po raz siódmy (od 1994 r.)

Szkoła Średnia im. Szymona Konarskiego miała zaszczyt zorganizować imprezę. W swych murach gościła profesorów, gości z Polski, nauczycieli, sponsorów a także finalistów.

Byli to przewodniczący komitetu organizacyjnego „Kangura” na Litwie, profesor E. Szpilewski, konsul generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Wilnie profesor M. Jackiewicz, kierownik Zakładu Dydaktyki matematyki uniwersytetu w Białymstoku E. Zych, członkowie ko-

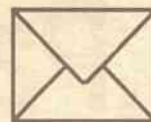
mitetu organizacyjnego „Kangura” w Polsce M. Ciszewska i Z. Bobiński, rektor „Universitas Studiorum Polona Vilnensis” R. Brazis, J. Kwiatkowski, J. Głuszak i inni.

Wyniki konkursu podsumował E. Szpilewski, a E. Zych miał wykład na temat „Wielościanny półforemne”.

Najlepszym rezultatem w naszej szkole wykazał się Darek Siniawski. Do kategorii „bardzo dobry” zakwalifikowano jedenastu uczniów. Warta uwagi jest ciągle rosnąca popularność gry matematycznej. Dla porównania: w 1992 r. w konkursie uczestniczyło 5000 młodych matematyków, a już w 1999 r. – 280 000.

Małgorzata Mozyro
ucz. XII kl. Sz. Śr. im. Sz. Konarskiego

Do i od redakcji

Zdaniem czytelnika

Gazociągowe perypetie

Nowy energetyczny (a dokładnie naftowy) kryzys w krajach wysoko rozwiniętych z potencjalnego przekształca się już w coraz bardziej realny, wywołujący ból głowy u polityków.

Kryzys na rynku naftowym wymusza podwyższone zainteresowanie innymi źródłami energii. Jednym z takich alternatywnych źródeł jest gaz ziemny. Niestety, występuje on na ziemi bardzo nierównomiernie i nie zawsze tam, gdzie jest popyt i zużycie, a to wymaga budowy rozwiniętej sieci gazociągów. Praktycznie, w odróżnieniu od ropy naftowej, gazociągi są jedyną możliwością transportu gazu (produkcja i przewóz gazu skroplonego są niesłychanie drogie).

Największym importermem — Rosja

Nas, oczywiście, najbardziej interesuje Europa, do której należymy nie tylko geograficznie. Stosunkowo niewielkie złoża gazu są tylko na Morzu Północnym i w Holandii, ale nie mogą one pokryć rosnącego zapotrzebowania i stopniowo się wyczerpują, zwłaszcza w Holandii. Część zapotrzebowania na gaz pokrywa Północna Afryka (Algieria, Libia), ale też nie jest to wystarczające. Główną część zapotrzebowania (importu) gazu pokrywa Rosja (ok. 90 proc. importu europejskiego) w perspektywie dołącza do niej kraje basenu Morza Kaspijskiego (Turkmenia i Kazachstan), ale także tranzytem przez Rosję. Jeszcze dalej i w bardzo skomplikowanych warunkach geograficznych, i przede wszystkim politycznych, są kraje arabskie i Iran. Wymagają one miliardowych nakładów na wydobycie gazu i budowę gazociągów.

Rozwinięty system gazociągów pokrywa całą Europę i przechodzi przez terytoria wielu krajów, co wymaga szeregu uzgodnień. Te sprawy reguluje tzw. Karta Energetyczna, która wymaga od swoich sygnatariuszy maksymalnego współdziałania i zabrania czynienia przeszkód w budowie i eksploatacji gazociągów, a już najbardziej wykorzystania ich do wymagania jakichkolwiek ekonomicznych, politycznych i innych ustępstw. Niestety, o ile w Europie Zachodniej te reguły są skrupulatnie przestrzegane, inaczej ma się rzecz w krajach byłego bloku wschodniego, a także w byłych postsowieckich republikach, gdzie nagminnie szantażuje się sąsiadów za pomocą gazociągów.

Opiacalny tranzyt

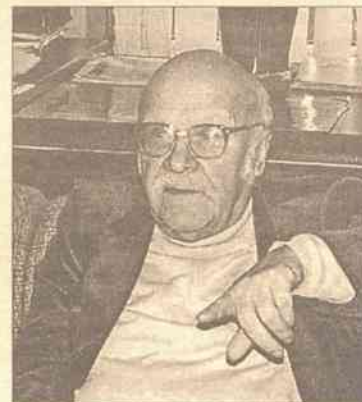
W najgrubszych ogólnych zarysach sytuacja przedstawia się następująco: gaz ziemny z Powoźta, Kazachstanu i Turkmenii, a przede wszystkim z Syberii Zachodniej trafia do Centralnej Rosji i na Ukrainę, skąd dwoma liniami (mającymi po kilka rurociągów) trafia do Europy poprzez Białoruś i Ukrainę. Jedną z odnóg tego rozwiniętego systemu

dociera do Litwy i Łotwy (kończąc się w Kaliningradzie), druga sięga Finlandii. Gaz rosyjski poprzez Białoruś i Polskę trafia do Niemiec, natomiast przez Ukrainę - na Balkany i do Europy Południowej. Główną część rosyjskiego eksportu tranzytuje Ukraina, mniejszą - Białoruś. Własne złoża gazu ukraińskiego szybko się wyczerpują albo już się wyczerpały, jak to się stało z Daszawą, skąd w latach sześćdziesiątych dotarł do nas pierwszy „błękitny węgiel”. Z ogólnego eksportu rosyjskiego gazu, który obecnie sięga 200 miliardów metrów sześciennych rocznie, 120 mld tranzytuje Ukraina i tylko 10 mld - Białoruś. Aby ocenić te cyfry, dodajmy, że roczne dochody Ukrainy za tranzyt gazu sięgają 800 milionów dolarów.

Podkradanie gazu

Po rozpadzie Związku Radzieckiego jednolity dotąd system gazociągów został rozdzielony pomiędzy 15 nowo powstałymi państwami i natychmiast rozpoczęły się konflikty, które trwają do dziś. O ile Białoruś, integrująca się gospodarczo z Rosją, nie ma znaczących sporów, to konflikt rosyjsko-ukraiński nabiera na sile. Chodzi tu o to, że Ukraina w ciągu ubiegłych 10 lat praktycznie nie płaciła Rosji za zużywaną gaz, natomiast rygorystycznie wymagała opłaty za tranzyt, grożąc jego wstrzymaniem. Początkowo źródłem sporów była sprawa dzierżawy Sewastopola przez Rosję, obecnie jest to konflikt ogólnogospodarczy, gdyż Ukraina praktycznie nie ma walutowych zapasów na opłatę gazu i żyje tylko z zagranicznych pożyczek. Długi Ukrainy rosyjskim dostawcom gazu („Gazprom”) sięgają obecnie od 1,5 mld USD (według ukraińskich ocen) do 2,5 mld USD (według ocen rosyjskich). Pikanterii dodaje fakt, że ukraińscy dyspozytorzy gazu systematycznie podkradają gaz, płynący tranzytem (do 10 proc. według „Gazpromu”). Rosja żąda za opłatę długów gazowych Ukrainy, jeśli nie waluty, to oddania „Gazpromowi” na własność tranzytowych gazociągów, co wywołuje u Ukraińców nacjonalistyczno-patriotyczny szok (znany to na naszym litewskim przykładzie).

Konflikt wokół gazociągów wypłynął na szersze europejskie wody. Rosja buduje nowy gazociąg do Niemiec przez Polskę i Białoruś, co obiecuje Polsce znaczne dochody za tranzyt. W projekcie jest budowa drugiej nitki tzw. jamalskiego gazociągu (z półwyspu Jamal na Syberii). Przy okazji Rosja chce przeprowadzić nowy gazociąg, omijający Ukrainę. Ale tutaj wynikły przeszkody ze strony polskiej, która nie zgadza się na taki wariant. Rząd premiera Buzka nie ukrywa przy tym, że podłożo sprzeciwu ma wyłącznie charakter polityczny. Chodzi o podtrzymanie Ukrainy przeciwko Rosji, nawet za cenę ogromnych strat finansowych (skąd my to

znamy? vide „Williams”). W tych warunkach Rosja wysunęła wariant budowy morskiego gazociągu na dnie Bałtyku, omijając w ogóle wszelkie kraje tranzytowe. Ale to znacznie zwiększa koszt budowy i wymaga więcej czasu.

Pertraktować nie z Rosją, a UE

Obecnie „gazociągowy” konflikt nabiera nowych rumieńców. Unia Europejska powierzyła kanclerzowi Niemiec Schröderowi misję zawarcia długotrwałego porozumienia z Rosją, dotycząca znacznego zwiększenia dostaw gazu na warunkach: rosyjski gaz - europejski sprzęt i rury. Według danych „Gazpromu” zawarto już wstępne porozumienie z europejskim konsorcjum co do budowy nowych gazociągów. Dodajmy do tego, że budowa nowych gazociągów jest tańsza niż modernizacja istniejących, a ukraiński system w rezultacie długoletniego niedoinwestowania jest już beznadziejnie przestarzały i zużyty. Tak więc Polska i Ukraina będą musiały pertraktować nie tyle z Rosją, ile z Unią Europejską, do której członkostwa obydwa kraje pretendują. Jak sobie z tym poradzą p.p. Buzek i Juszczenko, pokaże najbliższa przyszłość.

Skutki upolitycznienia gospodarki

Jakie wnioski należy wyciągnąć Litwie, która także jest krajem tranzytowym? Już od szeregu lat „Gazprom” proponuje Litwie budowę nowego gazociągu do Kaliningradu o przepustowości 3 mld m³ rocznie. Cztery lata działalności rządów konserwatystów według zasady „nie dopuścimy Iwana do rury” naraziły Litwę na straty 30 mln dolarów. A ilu ludzi można było dodatkowo zatrudnić przy budowie i eksploatacji gazociągu? Już nie wspominać, że p.Vagnorius odrzucił propozycję budowy poprzez Litwę jamalskiego gazociągu o przepustowości 30 miliardów m³ rocznie. Takie są koszty upolitycznienia gospodarki, które płacimy my, szeregowi zjadacze chleba. Trzeba raz na zawsze odsunąć polityków „wszelkiej maści” od decydowania w sprawach, wymagających technicznej i ekonomicznej wiedzy i doświadczenia. Inaczej nie wybrniemy z kryzysu nigdy.

Jerzy Choroszewski

BISTRZYCIA**OFERUJE****w sektorze elektrycznym:**

1. Remont przesyłowych energetycznych linii kablowych o napięciu do 10 kV oraz ich instalacji; użytkowanie urządzeń rozdzielczych o napięciu do 1000 V
2. Użytkowanie specjalnych instalacji elektrycznych o napięciu do 1000 V w budynkach użyteczności publicznej i domach mieszkalnych

w sektorze ogrzewczym:

1. Naprawa kotłów do ogrzewania wody, wymienników ciepła (woda-woda) oraz punktów ogrzewczych
2. Próby hydrauliczne i remont rurociągów parowych i gorącej wody kategorii III i IV oraz innych.
3. Remont pojemników i rurociągów płynnego paliwa

Aldona Dvarionaitė osiągnęła swoją pełnię

Wśród wielu wybitnych ludzi kręgu cywilizacji łacińskiej, zmarłych w roku 2000, znalazła się także wybitna pianistka litewska Aldona Dvarionaitė, która odeszła od nas 4 listopada. Była córką kompozytora i pianisty Balysa Dvarionasa, którego grób znajduje się w przepięknej nadbałtyckiej Połudzie. Obok niego spocznie jego córka.

Aldonę poznaliśmy w dramatycznych dniach walki o odnowę niepodległości Litwy w roku 1991. Ta piękna z urody Litwinka miała duszę humanisty integralnego, a temperament narodu czeczeńskiego, którego krew także w sobie nosiła.

Znana była ze swych koncertów w całej Europie i w USA. Nie zapomniemy nigdy w jej wykonaniu Sonaty Rewolucyjnej F. Chopina w czerwcu 1997 r. w klasztorze pokamedulskim nad jeziorem Wigry podczas spotkania twórców kultury litewskiej z twórcami kultury polskiej z udziałem Czesława Miłosza

i Tomasa Venclovy. Była wielkim przyjacielem Polski i kultury polskiej, a jednocześnie obywatelem całego świata i przyjacielem każdego człowieka.

Żegnaj, Aldono i do spotkania poza czasem i przestrzenią.

Ogólnopolski Klub Miłośników Litwy

Najbliższe imprezy

Spotkanie z Wielką Poezją

Wtorkowe seanse filmowe zainicjowane przez Instytut Polski w Wilnie są doskonałą okazją do „spotkania” z niezapomnianymi tałsmami polskich kinematografistów. Dla uczniów szkół średnich jest to doskonała okazja przypomnienia wielu przeniesionych na ekran dzieł klasyki. Natomiast dzisiejszy wieczór – to spotkanie z Poezją, wielką, wspaniałą.

„... mam dosyć wierszy Szymborskiej” – tak zatytułowany został film dokumentalny, który dzisiaj, tak jak tradycyjnie w każdy już wtorek, zostanie o godz. 16.00, wyświetlony w wyżej wymienionej placówce.

Tytuł pracy został zaczerpnięty ze słów Wisławy Szymborskiej, które padły podczas spotkania laureatki Nagrody Nobla z miłośnikami poezji w Krakowie w grudniu 1996 roku. Film autorstwa Marii Osterwy – Czekaj i in. jest właśnie relacją z tego spotkania.

Jednocześnie widzowie będą mieli dzisiaj okazję „spotkać się” z mieszkającym od lat w Ameryce Czesławem Miłoszem, który opowiada o swojej wileńskiej młodości, o pierwszych poetyckich fascynacjach, o dalszych zawitych kolejach losu, w wyniku których osiadł w uniwersyteckim mieście Berkeley. Reżyser – Tomasz Kamiński.

Od następnego tygodnia – ekranizacje literatury polskiej. Wstęp – wolny.

Program patriotyczny i muzyka klasyczna

Jeszcze raz przypominamy, że w najbliższy piątek Centrum Kultury Polskiej na Litwie im. Stanisława Moniuszki (prezes – dyrektor Apolonia Skakowska) organizuje tradycyjną już imprezę poświęconą Dniowi Niepodległości Polski. Odbędzie się w Domu Nauczyciela, o godzinie 17.00. Wystąpią uczestnicy międzynarodowego festiwalu im. St. Moniuszki – studentki Akademii Muzycznej – Beata i Iwona Krapik, jak też Wiesław Sobieski, którzy zaprezentują muzykę klasyczną. Chór kameralny „Mejszagolanie” przygotował program patriotyczny. Podczas wieczoru przewidziana jest też recytacja.

H. G.

Szanowni moi Wyborcy,

W symbolicznym geście wdzięczności uprzejmie zapraszam na poświęcony Dniowi Niepodległości koncert zespołu „Wileńszczyzna” wszystkich moich wyborców oraz organizatorów kampanii wyborczej: sztab wyborczy AWPL, władze rejonu wileńskiego, aktywistów organizacji polskich rejonu szyrwinckiego, starostów gmin, członków komisji wyborczych, obserwatorów, agitatorów, pracowników mass-mediów.

Koncert odbędzie się w Pałacu MSW (ul. Żirmunų, 1a) w niedzielę, 12 listopada o godzinie 15.00. Wstęp wolny.

Jan Mincewicz

Nowe życie porcelany

Muzeum „Aušra” w Szawlach w najbliższym czasie planuje otwarcie nowej filii, gdzie będą ekspozowane dzieła kultury dawnych dworów.

Obecnie stołeczni restauratorzy szykują ekspozycje dla nowej placówki – odnawiają obrazy, wy-

roby z metalu, srebra, porcelany. Właśnie, aby odnowić tę ostatnią, trzeba się było zwrócić o pomoc do specjalistów miśnieńskich (Niemcy) słynących od wieków z wysokiego kunsztu. Oni to obecnie odnawiają osiem eksponatów dawnej porcelany.

Inf. wł.

Stronę przygotowała Helena Gładkowska

Kronika spotkań literackich

Na Zamku Piastów

Kolejny XI już Najazd Poetów odbył się w połowie października br. w Brzegu na Opolszczyźnie. Jest to impreza, w której od wielu lat uczestniczą również poeci z Wilna. W tym roku gościli na niej Romuald

Mieczkowski i Wojciech Piotrowicz oraz młoda debiutantka, obiecująca poetka wileńska Olga Generałowa. W ramach Najazdu Poetów, obok szeregowych imprez poetyckich, miało miejsce nadanie Liuceum Ogólnokształcącemu w Brzegu imienia Zbigniewa Herberta. Równocześnie na ścianie szkoły została odstonięta tablica pamiątkowa poświęcona poecie. W uroczystości wzięły udział Katarzyna Herbertowa oraz siostra poety Halina Herbert – Żebrowska. Jest to pierwsza szkoła w Polsce nosząca imię tego poety.

Warszawska Jesień Poezji

Była to z rzędu XXIX Jesień. Odbyła się w dniach 25-28 X. 2000 i, jak zwykle, pod auspicjami Warszawskiego Oddziału Związku Literatów Polskich. Od czerwcowej konferencji pisarzy prezesuje temu oddziałowi – największemu w kraju – Marek Wawrzkiwicz. Można więc było się spodziewać pewnych odmienności Jesieni. Oczekiwania się sprawdziły. Zapowiadał to już program przesłany wraz z zaproszeniem i potem konsekwentnie realizowany.

Impreza warszawska przebiegała w dwóch częściach – warszaw-

Kontakty Muzeum Sztuk Pięknych

Mimo, że do zakończenia 2000 jest jeszcze prawie kilka miesięcy, tym nie mniej ostatnio Muzeum Sztuk Pięknych Litwy, dokonało już podsumowania – co zdołano zrobić w ciągu tego roku. Bilans wypadł pomyślnie, szczególnie jeżeli chodzi o pokazy międzynarodowe. Pokazy bardzo prestiżowe, gdzie dorobek naszego kraju został bardzo pozytywnie oceniony.

Taką dobrą passę zainaugurowała ekspozycja tzw. sztuki naiwnej, która odbyła się w mieście Zwolle (Holandia). Nadesłali tu swe prace plastycy z ponad 20 krajów. Litwę reprezentowały prace plastyczki ludowej Petronele Gerlikienė (1905-1979), jednej z najciekawszych prymitywistek współczesnych. Właściwie więcej znana zwiedzającym ze wspaniałych haftowanych obrazów. Jeden z nich „Arka Noego” w ciągu wielu lat można było oglądać w ekspozycji Sztuki Ludowej, która miała miejsce w kościele Wszystkich Świętych.

Malowała trzy ostatnie lata. Były one niezwykle pracowite, w ciągu tego okresu powstało ponad 60 płócien. Prac nietypowych, odznaczających się niezwykłą oryginalnością. Nic więc dziwnego, że Muzeum Sztuki Naiwnej w Holandii, wybrało właśnie je. Wybrało z poczty elektronicznej, gdyż Muzeum Sztuk Pięknych Litwy przed międzynarodowym pokazem wysłało kilka propozycji litewskich prymitywistów.

Laureaci Nagrody im. W. Hulewicz

Fot. autorka

skiej oraz z udziałem później przybyłych z zagranicy gości. M. in. uczestniczyła liczna grupa wilan. Byli to: L. Bukowska-Brazdienė, Z. Maciejewski, H. Mażul, R. Mieczkowski, W. Piotrowicz, A. Sokółowski, A. Snieżko, J. Szostakowski. Zaproszona również była wilanianka osiadła w Münster (Niemcy) A. Rybałko.

Impreza warszawska zaczęła się na nutę wspomnieniową, jeżeli nie powiedzieć, zaduszkową. Poświęcono pierwsze popołudnie poetom odeszłym, a do niedawna tak obecnym na Szlaku Królewskim, lub inaczej, na ciągu Krakowskie Przedmieście – Nowy Świat – Pl. Na Rozdrożu. Towarzyszyła temu wystawa literacko-fotograficzna. Odbyła się też rzeczowa dyskusja na temat poezji w szerokim tego słowa znaczeniu (szkoda, że nie wszyscy uczestnicy biorą w niej udział), jak co roku, przebiegały apele w szkołach warszawskich i podwarszawskich, Turniej Jednego Wiersza. Mówiono

o poezji, zwłaszcza małych narodów, o ich tożsamości i integracji w procesie globalizacji. Przy tym temacie jeden z dyskutantów zarzucił organizatorom lekceważenie przez nich konieczności dokumentowania konkretnych imprez.

Od 6 lat podczas WJP wręcza się Nagrody im. Witolda Hulewicz. W tym roku było ich sporo. Wśród laureatów byli m. in. Alicja Rybałko – nagrodę otrzymała za dorobek translatorski, Józef Szostakowski – za pracę dokumentującą prasę polską w Wilnie.

Impreza Jesieni się zakończyła gościną w Petrykozach u Wojciecha Siemiona, który swymi spektaklami towarzyszy poetom od początku. Wydano biuletyn Jesieni Poezji jako gazetę artystów, omawiający dotychczasowy dorobek Jesieni, również bieżący program, zawierający sporo wierszy. Było to miłe nowum dla uczestników.

Danuta Werowska
Wilno-Warszawa

Prymitywiści dobrze widziani

Nie dopuścić do zaprzepaszczenia

Konieczności konserwacjiabytków – dowodzić nie trzeba. Wie o tym z grubsza każdy laik, że jeżeli o dzieła sztuki nie zadba się należycie, to, niestety, nadejdzie okres, że nie będzie co wystawiać. Temat „Strategia konserwacji prewencyjnej” omawiany był we wrześniu na międzynarodowej konferencji w Helsinkach. Wzięli w niej udział przedstawiciele z 23 krajów Europy. Starsza specjalistka centrum restauracyjnego Muzeum Sztuk Pięknych Litwy Janina Lukšėnienė mówi o ważności tej akcji prewencyjnej, która dotyczy nie tylko dzieł sztuki, ale też archiwów i bibliotek. Dlatego tak cenne jest, że na konferencji przyjęto odezwę do Rady Europy w sprawie strategii konserwacji prewencyjnej. „Byłoby rzeczą niezwykle pożyteczną, by taka dyscyplina znalazła się jako obowiązkowa dla słuchaczy uczelni specjalistycznych – rozważa rozmówczyni. – Ale to chyba tylko marzenie na obecnym etapie”.

Szaty liturgiczne

... i tekstyl omawiano podczas międzynarodowego seminarium, jakie miało miejsce w październiku na Malcie. Organizacją takiej imprezy zajmuje się Papieska Komisja ds. Dziedzictwa Kultury Kościo-

ła, biskupstwo Malty, ministerstwo turystyki Malty. Była to już czwarta tego rodzaju impreza, której tematem były właśnie szaty liturgiczne i tekstyl o tematyce religijnej. Zaprezentowała i przygotowała je do tego pokazu starsza specjalistka muzeum Loreta Marija Meškelevičienė.

„Nie będziemy nieskromni, ale powiemy z całym uzasadnieniem, że szaty liturgiczne z Litwy wzbudziły dosłownie furorę, są niepowtarzalne, o bogatej tradycji”.

Krzyże i świątki

Przed trzema laty muzealnicy duńscy bawili na Litwie. Wtedy zwiedzili Górę Krzyży i zostali wprost zafascynowani tą różnorodnością krzyży, bogactwem ornamentyki, wysokim profesjonalizmem wykonania, wreszcie, niepowtarzalnością. Wówczas zrodził się pomysł sprowadzenia do Danii rzeźb litewskich oraz krzyży. Ostatnio został on zrealizowany. Do muzeum w mieście Tonder (Dania) wysłano 50 rzeźb oraz 18 krzyży ze zbiorów Muzeum Sztuk Pięknych Litwy. Ekspozycje przed wysłaniem dobrała i wstępem do specjalnego katalogu opatrzyła kurator działu sztuki ludowej Marija Kuodienė. W katalogu znalazły się też wiersze poety Marcelijusa Martinaitisa. Ekspozycja czynna będzie do lutego roku przyszłego.

H. G.

Kronika kryminalna

Zmarł na obczyźnie

W kłajpedzkim szpitalu na skutek obrażeń, doznanych w wyniku okrutnego pobicia, zmarł obywatel Rosji.

Nieprzytomnego mężczyznę przywieziono do szpitala 29 października z podwórza domu przy ul. Turgaus. Lekarze skonstatowali u niego wstrząs mózgu oraz pęknięcie kości czołowej czaszki. Później ustalono jego tożsamość: był to marynarz rosyjski, 37-letni Nikołaj Gribkow, który pracował na remontowanym w Kłajpedzie statku „Blestiaszczij”. Wkrótce potem ranny zmarł.

Zginęli w ogniu

W sobotę w nocy podczas pożaru w piwnicy domu przy ul. Taikos w Kłajpedzie zginęli dwaj bezdomni. 39-letni J. J. i 32-letnia A. R. udusili się dymem. Strażakom udało się uratować 47-letnią G. I. Ustalono później, że kobieta ta jest poszukiwana przez sąd, więc po okazaniu pomocy medycznej, osadzono ją w areszcie.

Pozbawili „nóg”

Przy kowieńskim Głównym Komisariacie Policji znaleziono przekłute opony w dwóch samochodach policji drogowej. Nieustaleni osobnicy zniszczyli dwie opony ze strony kierowcy w służbowym fordzie tranzycie oraz wszystkie opony w prywatnym aucie renault 25, należącym do jednego z funkcjonariuszy. Policja ocenia to jako akt chuligaństwa.

Chce zostać na Litwie

Deportowany z Danii na Litwę obywatel Gruzji poprosił o udzielenie mu azylu politycznego. Przedtem mężczyzna na Lotnisku Wileńskim okazał policji granicznej sfalszowany dowód osobisty, wydany na imię 33-letniego obywatela Litwy. Do czasu, kiedy funkcjonariusze służby migracji Litwy zdecydowały, czy udzielić mu azylu, Gruzin został umieszczony w Podbrodzkim Ośrodku dla Uchodźców. Jak na razie, nie podaje się nazwiska zatrzymanego i motywacji prośby o azyl, jak również tego, za co został deportowany z Danii.

Przygotowała I. L.

Nieszczęśliwy wypadek

W sobotę, w sali poniewieskiego teatru muzycznego, podczas spektaklu, na widzów spadła konstrukcja wiszącego sufitu. Ucierpiały cztery dorosłe osoby.

Rannych widzów odwieziono do szpitala, udzielono im pomocy medycznej i zwolniono do domów. Wypadek bada prokuratura dzielnicowa rejonu poniewieskiego.

(BNS)

Większość ufa

Na Litwie sądy stanowią system zamknięty, a sędziowie tworzą jakby klan, do którego społeczeństwo nie ma dostępu.

Sędziowie niechętnie obcuja z dziennikarzami i unikają publicznych wypowiedzi – do takich wniosków doszli uczestnicy dwudniowego międzynarodowego seminarium, które w ubiegłym tygodniu odbyło się w Wilnie. Taką sytuację, jak na Litwie, obserwuje się zresztą w całym regionie bałtyckim.

Jak już informowaliśmy, w seminarium uczestniczyli przedstawiciele z Litwy, Polski, Łotwy i Estonii oraz eksperci z Europy Zachodniej. W pierwszym dniu imprezy omawiano stan sądownictwa w państwach regionu bałtyckiego, w drugim – problem współpracy dziennikarzy z sędziami.

– Nie mogę stwierdzić kategorycznie, że ludzie nie ufają sądom, praktycznie zależy to w dużym stopniu też od państwa. Obecnie w Europie prowadzi się poważne badania, dotyczące zaufania. Należy zaznaczyć, że wśród ankietowanych 25-35 proc. ufa sądom całkowicie, 40-50 proc. ufa „mniej więcej”. Więc nie można powiedzieć, że sądy wcale nie mają zaufania – odnotował na konferencji prasowej przedstawiciel Austrii Ernst Merkel. – Dotyczy to państw Europy, ale, na razie nie wiem, jak to wygląda na Litwie.

Jak stwierdził Leif Sevón z Luksemburgu, prawo w Unii Europejskiej jest bardziej skomplikowane, i jednocześnie ujednolicone (w porównaniu do „narodowego” prawa każdego z państw). Jedną

W seminarium uczestniczyli przedstawiciele z Litwy, Polski, Łotwy i Estonii oraz eksperci z Europy Zachodniej. Fot. Marian Paluszkiwicz

z przyczyn, dlaczego przybył on na konferencję, jest to, że sędziów z naszego regionu należy przygotowywać do systemu przyjętego w UE. W Unii wymagana jest większa niezależność sądów, gotowość do podejmowania skomplikowanych decyzji, dotyczących również zgodności prawa w UE z konstytucją danego kraju. Trzeba również być nastawionym na to, że mogą być komplikacje między sądami a instytucjami wykonawczymi.

– We współpracy sędziów z dziennikarzami nawet w USA są problemy. Dziennikarze skarżą się, że sędziowie z opóźnieniem podają informację, że jest ona niepełna.

Ogółem jednak, mają oni większy dostęp do pracy sędziów, do procesów zatrzymań i aresztowań. Ich stosunki wzajemne są bardziej regularne, najczęściej za pośrednictwem służb prasowych – powiedziała dziennikarka z USA Mercedes Sprouse, która uczestniczyła w seminarium.

– Są trzy kierunki otrzymywania informacji: za pośrednictwem oficjalnych rzeczników prasowych, od samego sędziego, który informuje o przygotowaniach do procesu, o jego przebiegu oraz przy pomocy kontaktów osobistych sędziego z dziennikarzem – oświadczyła amerykańska dziennikarka, nie określając bliżej, na

czym polegają „kontakty osobiste”.

– Zauważyłam, że w państwach bałtyckich podstawa prawna nie pozwala sędziom na odwołanie większej części informacji również ze względów politycznych. Należy polepszyć stosunki między mass mediami a sędziami, wprowadzając, między innymi, zmiany w ustawach. Może po tym seminarium sędziowie wybiorą swoje „nowe oblicze”... Ważne jest, że udostępniając dokładną informację, tym samym wzbudzają większe zaufanie wśród społeczeństwa, polepszają swoje image – powiedziała Mercedes Sprouse.

Irena Litwin

Niedoszła ofiara samospalenia groziła, iż powtórzy swą „akcję”

Akt desperacji

Wileńska prokuratura dzielnicowa wszczęła badanie incydentu, do którego doszło na placu przy Pałacu Prezydenckim, kiedy to próbował dokonać samospalenia mieszkaniec Taurogów Stasys Andreikėnas. Mężczyzna motywował swój czyn tym, że nie placą mu wynagrodzenia za pracę.

Umundurowani funkcjonariusze policji na placu Daukantasa obalili desperata na ziemię, odebrali od niego pojemnik z benzyną, założyli mu kajdanki i wywieźli.

Prokuratura ma zamiar ocenić ten wypadek z punktu widzenia, sam Andreikėnas nie jest zatrzymany.

Próbujący spalić się mężczyzna do pasa miał przymocowane pojemniki z benzyną. Jeden pojemnik miał w rękach, połał z niego ziemię wokół siebie i zapalił zapalniczkę. Podczas stawiania oporu policjantom, mężczyzna oblał benzyną również jednego z funkcjonariuszy i groził, że go podpali. Całe zajście obserwowali przechodnie i pracownicy Kancelarii Prezydenta.

Najpierw pomodlił się

Zrezygnowanego Stasysa Andreikėnasa do Wilna przywiózł swym samochodem Saulius Oželis, przewodniczący taurożańskiego oddziału Związku Wolności Litwy.

Przed aktem samospalenia mieszkaniec Taurogów poszedł na Plac Katedralny, gdzie spacerując modlił się. Następnie pieszo udał się do Kancelarii Prezydenta, nie reagując na zebranych dziennikarzy.

Gdy policjanci prowadzili ujętego mężczyznę do samochodu, twierdził on, że jeśli nie zostaną mu wypłacone pieniądze, znowu powtórzy tę „akcję”, a postępowanie funkcjonariuszy określił jako brutalne.

Odbić ochotę

Oželis, który obserwował wypadek ze strony, powiedział dziennikarzom, iż był pewny, że Andreikėnasowi nie uda się spełnić swego zamiaru. „To była obmyślana z komisariatem policji rejonu taurożańskiego akcja, chcieliśmy to wszystko pokazać, aby odbić u innych ochotę do podobnego postępowania” – powiedział Oželis. Jak przyznał, cały czas z nim podtrzymywała łączność policja. Desperata można było zatrzymać już w Taurogach, ale to nie odniosłoby skutku, ponieważ mężczyzna zrobiłby to innego dnia. „Byliśmy pewni na 100 proc., że nasz plan się uda i Andreikėnas nie spali się, może to stanie się punktem odskoczni, kiedy i Andreikėnas, i przedstawiciele Kancelarii Prezydenta, i ad-

ministracja przedsiębiorstwa, które nie wypłaciła wynagrodzenia, zaczną rozmawiać w sposób cywilizowany.

Psychicznie zdrowy, ale uparty

Zdaniem Oželisa, niedoszła ofiara uparta się spełnić swoją obietnicę (samospalenia) i nikt nie potrafił przekonać, aby tego nie czynił. Lekarze, na prośbę policji, zbadali stan psychiczny mężczyzny i orzekli, iż jest on całkowicie zdrowy.

Pracownik SA „Tauragės tauros” Andreikėnas oświadczył, że go oszukano, ponieważ przedsiębiorstwo nie spełniło obietnicy płacenia mu każdy tydzień po 500 litów, dopóki nie pokryje zadłużenia w wypłacie. 47-letni mężczyzna twierdził, iż otrzymał tę obietnicę po akcji głodowej, którą zorganizował w końcu lipca przy Kancelarii Prezydenta.

Wtedy doradca prezydenta Albinas Januška ze swej kieszeni zapłacił mu 500 litów i rozmawiał z pracodawcami Andreikėnasa o wypłacie pieniędzy. Jak twierdzi mieszkaniec Taurogów, przedsiębiorstwo dłużne mu jest 5.000 litów, jednak w październiku administracja orzekła, że pieniądze według umówionego harmonogramu nie będą wypłacane.

Oprac. I. L.

Morderstwo
Zbyt wcześnie
na wersje

Wczoraj rano w pobliżu domu letniskowego na terenie stowarzyszenia sadowników w rejonie poniewieskim znaleziono zwłoki Vidy Kazlauskaitė, zastępcy głównego prokuratora Prokuratury Okręgowej w Poniewieżu oraz inspektora komisariatu policji rejonu poswolskiego Sergejusza Piskunovasa.

Zwłoki 40-letnich funkcjonariuszy z ranami postrzałowymi na głowach znaleziono o godz. 7.45. Ciało kobiety znajdowało się w samochodzie, należącym do komisariatu policji rejonu poswolskiego, obok auta leżały zwłoki inspektora. Tylna szyba w Citroenie była prestrzelona. Zamordowani prokurator i inspektor mieszkali razem.

Zamordowanie pracowniczki poniewieskiej Prokuratury Okręgowej jest już drugim zabójstwem w tej prokuraturze, dokonany na jej pracownikach. W ubiegłym roku został zabity Gintautas Sereika. Dotychczas morderców nie znaleziono. Na miejsce przestępstwa udał się Prokurator Generalny. Nie mógł on powiedzieć, czy zabójstwo funkcjonariuszy jest związane z pracą, jednak stwierdził, że na pewno „nie jest związane ze sprawami sądowymi” i dodał, że o konkretnych motywach wcześniej jeszcze mówić.

(BNS)

Polska

Wyzwanie wieku

– Sprawy etniczne i nacjonalizmy będą prawdopodobnie dla społeczności międzynarodowej największym wyzwaniem XXI wieku – uważa prezydent Aleksander Kwaśniewski.

Wczoraj w Pałacu Prezydenckim rozpoczęła się 3-dniowa konferencja „Zapobieganie konfliktom etnicznym w Europie Środkowo-Wschodniej”, zorganizowana przez Biuro Bezpieczeństwa Narodowego i natowskie Centrum Szkolenia Marshalla w Garmisch-Partenkirchen. W konferencji uczestniczy ponad 80 przedstawicieli 16 krajów, m.in. Białorusi, Ukrainy, Albanii, Macedonii, Rosji, Estonii, Litwy, Słowenii, Rumunii i Bułgarii.

Nowy element

W Radomiu rozpoczął się w niedzielę Tydzień Kultury Chrześcijańskiej. Podczas siedmiu dni imprezy odbędą się koncerty, wernisaże i wykłady o tematyce religii chrześcijańskiej.

Tydzień Kultury Chrześcijańskiej rozpoczął się Mszą świętą w radomskiej katedrze. Nowym elementem radomskiego Tygodnia Kultury Chrześcijańskiej będzie procesja różańcowa, która jutro przejdzie ulicami miasta od Kościoła Św. Trójcy do katedry. Tego dnia odbędzie się także inauguracja pierwszego roku akademickiego Wydziału Zamiejscowego Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego.

Promocja młodych

Występ czarnoskórej śpiewaczki z USA Gwendolyn Bradley zainaugurował w niedzielę wieczorem w Teatrze Wielkim w Łodzi III Międzynarodowy Festiwal i Konkurs Indywidualności Muzycznych im. Aleksandra Tansmana.

Na zorganizowany po raz trzeci konkurs im. Tansmana, którego celem jest promowanie młodych, wyróżniających się artystów zgłosiło się w tym roku 81 uczestników z 23 państw. Młodzi artyści walczyć będą o Grand Prix w wysokości 12 tys. dolarów oraz kolejne miejsca na podium, za zajęciem których mogą otrzymać od 7 do 2 tys. dolarów.

Rocznica

Nie prezentowane do tej pory pamiątki, dotyczące przekazania Henrykowi Sienkiewiczowi pałacyku w Obłęgorku w darze od narodu polskiego, wystawiono w sobotę, w 100. rocznicę tego wydarzenia, w podkieleckim muzeum pisarza.

Kupiona od miejscowego reagenta Mieczysława Halika za 50 tys. 249 rubli i 59 kopiejek posiadłość wiejska została podarowana Sienkiewiczowi na jubileusz 25-lecia twórczości.

Z okazji jubileuszu Obłęgorka w Kielcach na skwerze przy ul. Sienkiewicza odsłonięto w sobotę pomnik autora Trylogii. Wyrzeźbił go w granicie Romuald Grodzki na zamówienie lokalnego samorządu i prywatnych sponsorów.

Dzisiaj Amerykanie wybierają kolejnego prezydenta

Prawie równe szanse

Wyrównany charakter tegorocznego wyścigu prezydenckiego w USA sprawia, że całkiem poważnie rozpatruje się możliwość, iż kandydat, który otrzyma więcej głosów, nie zostanie prezydentem – bo przegra w tzw. Kolegium Elektorskim.

Amerykański system wyborczy jest bowiem dwustopniowy. Obywatele głosują nie na poszczególnych kandydatów, ale na reprezentujących ich elektorów, którzy z kolei wybierają ostatecznie prezydenta w poniedziałek po drugiej stronie grudnia (w tym roku 18 grudnia). Jest to już formalność, bo elektorzy są zobowiązani do głosowania na określonego kandydata.

Potrzeba zwykłej większości

Każdy z 50 stanów USA ma tu elektorów, ile osób liczy sobie jego reprezentacja w Kongresie, składająca się z pewnej liczby członków Izby Reprezentantów i dwóch senatorów. Liczba kongresmanów (członków Izby) zależy z kolei od liczby ludności danego stanu.

W rezultacie na przykład największy stan, Kalifornia, ma aż 54 głosy elektorskie, a stany najmniejsze, lub słabo zaludnione, jak Maine czy Alaska – tylko po kilku. W niemal wszystkich stanach obowiązuje system większościowy, tzn. kto wygrywa w nich wybory – niezależnie jak dużą większością głosów – otrzymuje wszystkie głosy elektorskie danego stanu. Ogółem jest 538 elektorów. Do wybor-

czego zwycięstwa potrzeba zwykłej większości, czyli 270 głosów elektorskich.

System ten faworyzuje duże stany i może się zdarzyć, że zwycięzca w głosowaniu 7 listopada nie uzyska większości w Kolegium Elektorskim. W historii USA stało się tak trzykrotnie, ostatni raz w 1888 roku.

Nie ufali zbiorowej decyzji mas

Urzędujący wtedy prezydent Grover Cleveland z Partii Demokratycznej, ubiegający się o reelekcję, wygrał wybory uzyskując o około 100 tysięcy głosów więcej niż jego republikański konkurent, były senator Benjamin Harrison. Harrison pokonał go jednak w Kolegium Elektorskim i został prezydentem.

Autorzy konstytucji USA wprowadzili dwustopniowy system wyborczy częściowo dlatego, że nie ufali zbiorowej decyzji mas – Kolegium Elektorskie miało być zabezpieczeniem przed przypadkowością – a także dlatego, że chcieli w ten sposób zagwarantować, iż będą się liczyły głosy małych stanów. Gdyby decydowały tylko głosy wyborców – argumentowano – kandydaci w ogóle nie fatygowałiby się, aby prowadzić kampanie w małych lub słabo zaludnionych stanach, czyli np. w regionach rolniczych i na zachodzie USA.

„Za“ i „przeciw“

Perspektywa, że w tym roku może dojść do powtórzenia sytu-

Gore może liczyć na zwycięstwo głosami elektorskimi

Fot. EPA-ELTA

acji sprzed 112 lat – co może nieco osłabić demokratyczną legitymację zwycięzcy – wywołała na nowo dyskusję nad sensownością utrzymania systemu elektorskiego. Senator z Illinois, Richard Durbin, i kongresman z tego stanu Ray LaHood wezwali do zniesienia Kolegium Elektorskiego.

Ich zdaniem, jest to anachronizm, bo argument o ignorowaniu małych stanów w kampanii wyborczej był zasadny w czasach, kiedy dotarcie do wyborców wymagało pokonania tysięcy mil dylżansem, a później – pociągami. W epoce samolotów i mediów elektronicznych politycy mogą dotrzeć do nich wszędzie bardzo szybko i robią to, gdyż zależy im na każdym głosie.

Obrońcy status quo twierdzą jednak, że gdyby nie obecny system, kandydaci ignorowałiby w kampanii najmniejsze stany, bo wydatki np. na telewizyjne ogłoszenia – główne dziś narzędzie propagandy wyborczej – są coraz większe.

Zwracają też uwagę, że Kolegium Elektorskie i większościowy system przydzielania ich głosów jest głównym mechanizmem umacniającym dwupartyjny system polityczny w USA.

Amerykańskie elity polityczne twierdzą, że system wielopartyjny, dopuszczający do gry małe, często radykalne, stronnictwa, prowa-

dzi do niestabilności i ekstremizmu, charakterystycznego dla niektórych krajów europejskich.

Ewentualne zniesienie Kolegium Elektorskiego wymagałoby uchwalenia poprawki do konstytucji. Potrzeba do tego większości dwóch trzecich głosów w obu izbach Kongresu i akceptacji przez co najmniej trzy czwarte stanów.

Zwycięzca nie jest pewny

Z sondaży wynika, że w tegorocznych wyborach kandydat Republikański, George W. Bush, powinien zdobyć więcej głosów wyborców, ale w Kolegium Elektorskim ma nieco mniejsze szanse – przewiduje się wynik bliski remisu.

Bush zdecydowanie prowadzi w wielu stanach, ale nieznacznie zwycięstwo Gore'a w stanach największych, jak Nowy Jork, Kalifornia i Floryda (gdzie ma przewagę w sondażach), może mu dać zwycięstwo głosami elektorskimi.

Gdyby doszło do równego podziału się głosów elektorskich – co jednak uważa się za bardzo mało prawdopodobne – o wyborze prezydenta zadecyduje, zgodnie z konstytucją, Izba Reprezentantów. Każda delegacja stanowa ma w takim głosowaniu tylko jeden głos.

Bush jest wyżej notowanych we wszystkich sondażach, ale to nie daje mu gwarancji ostatecznego sukcesu

Fot. EPA-ELTA

Data wyborów prezydenckich w USA dostosowana do rytmu pracy rolników

Od 1848 roku wybory prezydenckie w Ameryce odbywają się zawsze we wtorek po pierwszym poniedziałku listopada. Taką decyzję podjął przed 155 laty Kongres USA, uwzględniając rytm pracy rolników.

Kongresmani uznali wówczas, że w listopadzie, kiedy jest już po zbiorach, rolnicy mogą bez przeszkód wziąć udział w głosowaniu. Jednocześnie nie ma jeszcze śniegów i mrozów, które przeszkadzałyby im w dotarciu do lokali wyborczych, co w owym czasie wymagało niekiedy pokonania sporej

odległości – wyjaśnia historyk Bruce Wetterau.

Ustalając dzień tygodnia, wzięto pod uwagę różne czynniki. Poniedziałek i piątek wykluczono jako pierwszy i ostatni dzień tygodnia roboczego, sobota była dniem zakupów, niedziela – Dniem Pańskim, a czwartek dniem wyborów w Wielkiej Brytanii. Pozostały więc tylko wtorek i środa. Wybrano wtorek.

Równocześnie jednak uznano, że nie powinien to być pierwszy dzień miesiąca – nie chciano wchodzić w paradę księgowym

Zachowana tradycja

i sklepikarzom, zamykającym w tym dniu bilans. Dlatego też Kongres wyznaczył termin na wtorek po pierwszym poniedziałku listopada i stało się to tradycją zachowaną do dziś. Przez pierwsze 50 lat Federacji, Kongres pozwalał stanom przeprowadzać wybory prezydenckie w dowolnym terminie w ciągu 34-dniowego okresu przed pierwszą środą grudnia. Takie rozwiązanie powodowało jednak, że stany, które organizowały głosowanie pod sam koniec tego

okresu, po wyborach w pozostałych stanach, mogły w swym wyborze kierować się wynikami, jakie poszczególni kandydaci uzyskali gdzie indziej. W razie wyrównanej rywalizacji stany głosujące na końcu mogły decydować o wyniku, co stwarzało pole do nacisków i przetargów. Dlatego w roku 1845 Kongres ustalił, że wybory prezydenckie będą odbywać się we wszystkich stanach tego samego dnia – właśnie we wtorek po pierwszym poniedziałku listopada.

Na podstawie doniesień PAP przygotował Zygmunt Żdanowicz

Siatkarze "Polonii" – zdobywcami Pucharu Litwy

Skuteczna mieszanka

(Dokończenie ze str. 1)

Puchar Litwy jest bardzo znaczącym osiągnięciem w historii klubu. Co ciekawe, klub "Polonia" na razie nie ma żadnego poważnego sponsora. Wszystkie wydatki są pokrywane z własnej kieszeni.

— Trzymamy się na gołym entuzjazmie — twierdzi Ludwik Adamowicz. — Jediną osobą, która nas wspiera, jest Janusz Łopuć, prezes zrzeszenia Klubów Sportowych "Polonia". Pomaga on nam opłacić wynajęcie sali oraz pokrywa część wydatków, związanych z wyjazdami na zawody. Resztę wydatków pokrywają sami zawodnicy. Wszyscy siatkarze są zapaleńcami. Nie szukają sobie jakichś korzyści, lecz jeszcze "doplacają" do interesu.

Walerian Lepkowicz z Nowej Wilejki wiele czasu i energii poświęca pracy z siatkarzami. Wraz z Ludwikiem Adamowiczem, grającym trenerem, prowadzą drużynę. Syn Waleriana, 33-letni Witaliusz Lepkowicz jest kapitanem "Polonii".

— W naszej drużynie grają i młodzi, którzy dopiero rozpoczynają swoją karierę w siatkówce, jak też osoby starsze, które na głowie mają wyłącznie siwe włosy - żartuje Adamowicz. Mieszanka młodości z doświadczeniem, może być, jak widzimy, bardzo skuteczna.

Siatkówka na Litwie ma bogatą tradycję. Są tu mistrzowie, którzy zajmowali czołowe miejsca w mistrzostwach ZSRR, a także osiągnęli dobre wyniki na turniejach europejskich. Mówiąc ogólnie o stanie siatkówki na Litwie Ludwik Adamowicz podkreślił, że najlepsi zawodnicy obecnie grają w klubach zagranicznych.

Litewska Federacja Siatkówki jest biedna, jednak ta dyscyplina sportu nie przeżywa aż tak gębo-

Drużyna "Polonia" może się poszczycić wieloma sukcesami

Fot. archiwum

kiego kryzysu. Są kluby oraz szkoły sportowe, które kształcą młodych siatkarzy. O litewskiej siatkówce będziemy jeszcze pisać w "Kurierze Wileńskim". Dzisiaj wymieniamy tych, którzy się przyczynili do zdobycia Pucharu Litwy. Wskazujemy także wzrost zawodników, ponieważ po ukazaniu się jednego z artykułów w naszym dzienniku o drużynie piłkarskiej z Wojdat, znaleźli się sponsor z Polski, który kupił koszulki, spodenki oraz sprzęt dla klubu. Mamy nadzieję, że dzisiaj też znajdują się osoby, którym nie są obojętne losy polskiej młodzieży na Litwie.

Waldemar Choroścín

Piłka nożna

FBK „Kaunas” — mistrzem Litwy

Po raz drugi z kolei klub piłkarski FBK „Kaunas” wywalczył tytuł mistrza ekstraklasy w piłce nożnej Litwy. W ostatnim meczu piłkarze wynikiem 8:1 pokonali klub „Bangą”, który się pożegna z ekstraklasą.

W ciągu 36 spotkań kowieńczycy o 3 punkty wyprzedzili piłkarzy wileńskiego „Žalgirisu”. Wilnianie nie zdołali wygrać ostatniego spotkania w Kiejdanach z miejscowym klubem „Nevežis” i ostatecznie uplasowali się na 2 pozycji. Brąz przypadł piłkarzom klajpedzkiego klubu „Atletas”.

Najwięcej bramek w czasie mi-

strzostw strzelił Andrius Velička z FBK „Kaunas”, który na swym koncie ma 26 goli, piłkarz „Žalgirisu” Osipovič uzyskał 21 bramek.

O prawo grania w następnym sezonie w ekstraklasie będą walczyć wileńska „Polonia” oraz „Atletas-Inkaras”. Zmierzą się oni z drużynami, które zdobyły 2 i 3 miejsca w I lidze piłkarskiej. Spotkania te odbędą się 12 i 16 listopada.

W następnym sezonie piłkarskim trzy kluby litewskie, które zdobyły pierwsze miejsca w mistrzostwach, będą reprezentować nasz kraj w turnieju o Puchar UEFA.

W. Ch.

Olimpiada szachowa

Kobiety lepiej

Podczas olimpiady szachowej w Turcji reprezentantki Litwy spisują się znacznie lepiej niż ekipa męska. Po ośmiu kolejkach litewska drużyna z 15 punktami uplasowała się na 8 pozycji wśród 87 ekip z całego świata. Litwinki ostatnio pokonały zespoły Uzbekistanu i Hiszpanii.

W turnieju pierwsze miejsce z 19,5 punktami (na 24 możliwych) zajmują Chinki, Gruzja jest druga (18 punktów), a trzecia — Rosja (17 punktów).

Członkowie męskiej reprezentacji w sobotę wygrali — 3:1 — z Kirgizją, jednak w niedzielę przegrali z Hiszpanami — 0,5:3,5. Ta porażka przesądziła o znacznym spadku w klasyfikacji ogólnej. Litwini z 12-20 pozycji spadli na 34-38 miejsce. W turnieju prowadzą Niemcy (23,5 pkt.), Rosja (22,5 pkt.), Ukraina (22 pkt.).

Wczoraj litewska reprezentacja męska grała z Czechami, kobiety zmierzyły się Holenderkami.

Inf. wł.

Skład drużyny

Witaliusz Lepkowicz — kapitan drużyny, 33 lata, wzrost - 191 cm
Mirosław Wojsznis — rozgrywający, 18 lat, wzrost - 186 cm
Rolandas Lukoševičius — napastnik, 19 lat, wzrost - 201 cm
Sergiusz Martemjanow — napastnik, 25 lat, wzrost - 190 cm
Oleg Czibelis — napastnik, 17 lat, wzrost - 190 cm
Egidijus Makauskas — napastnik, 27 lat, wzrost 190 cm
Sergiej Rodin — napastnik, 18 lat, 200 cm
Mieczysław Prokopowicz — napastnik, 20 lat, 200 cm
Eugeniusz Dudko — libero (obrona), 18 lat, 180 cm
Artur Najmowicz — rozgrywający, 17 lat, 190 cm
Radosław Adamowicz — napastnik, 16 lat, 186 cm
Ludwik Adamowicz — trener, napastnik, 43 lata
Walerian Lepkowicz — trener

Taekwon-do

Polska pokonała Europę

Polska pokonała Europę 12:6 w rozegranym w hali warszawskiej AWF meczu taekwon-do, zorganizowanym w ramach imprezy sztuk i sportów walki Budo Gala 2000.

Zwycięstwa dla Polski odnieśli: Miłosz Moskaluk i Anita Pasek (MKS Lewart Lubartów), Dorota Majorkiewicz, Tomasz i Dariusz Ildzikowscy (wszyscy SKS Start Olsztyn) oraz Katarzyna Żołędzewska (KKS Lublin).

W drużynie Europy wystąpili reprezentanci: Chorwacji, Holandii, Niemiec, Rosji, Szkocji, Szwecji i Węgier.

— Jest to dla nas bardzo duże wyzwanie. Zdaję sobie sprawę z wielkich umiejętności przeciwników, jednak jesteśmy naprawdę znakomicie przygotowani do meczu — mówił przed imprezą prezes Polskiego Związku Taekwon-do Tadeusz Łoboda.

Trener kadry Waldemar Dolecki dodał: "Jest to najbardziej optymalny skład, jaki mogłem dziś wystawić. Sam mecz traktujemy dwójako. Z jednej strony, jest to jeden z etapów przygotowań do kolejnych imprez rangi mistrzostw świata i Europy, z drugiej chcemy propagować naszą dyscyplinę".

Konferansjerem Budo Gala 2000 był znakomity polski judoka Rafał Kubacki, który po Igrzyskach Olimpijskich w Sydney, postanowił zakończyć zawodniczą karierę.

— Będąc zawodnikiem dwukrotnie brałem udział w Budo Galii, jednak jako prowadzący tę imprezę wystąpiłem po raz pierwszy. Bardzo żałuję, że nie można zorganizować podobnego meczu Polska - Europa w judo. Zdaję sobie sprawę z faktu, że obecnie judo jest w znacznie gorszej sytuacji sportowej, niż taekwon-do" - powiedział Kubacki.

Niespodzianką meczu była porażka mistrzyni świata i Europy Julii Cross. Szkotkę pokonała Katarzyna Żołędzewska. Zawodniczka KKS Lublin uległa rywalce w finale tegorocznych mistrzostw świata w Argentynie, gdzie reprezentacja Polski zdobyła 13 medali (trzydzieć miejsc w klasyfikacji).

Walki w hali AWF rozgrywane były w dwóch rundach, po dwie minuty. Każdą rundę poprzedzały pokazy różnych sportów walki, takich jak: aikido, kendo, kung-fu, oraz różnych form samoobrony. Imprezę zakończyły pokazy przy muzyce, w których wystąpili zawodnicy ubrani w garnitury.

Bardziej czytelne dla widza Pingpongowe eksperymenty

Reprezentant Tajwanu Chiang Peng Lung oraz Rumunka Mihaela Steff zwyciężyli w grach pojedynczych w międzynarodowych mistrzostwach Francji w tenisie stołowym, które odbywały się w Tuluzie.

Set, w rozgrywanych mistrzostwach, kończy się gdy jeden z zawodników zdobędzie jedenaście punktów. Od stanu 10:10 gra się do uzyskania przewagi dwóch punktów. Zwycięża zawodnik, który pierwszy wygra cztery sety.

"Międzynarodowa federacja tenisa stołowego zamierza na swoim kongresie w kwietniu 2001 roku w Osace wprowadzić na stałe ten sposób liczenia punktów - twierdzi prezes PZTS Adam Giersz. — Zresztą młodzieżowe mistrzostwa świata są już rozgrywane tym systemem."

Mistrzostwa Francji zaliczane są do cyklu Pro Tour. W następnych dwóch turniejach — Idea Polish Open (Warszawa, 16-19 listopada) oraz Swedish Open (Umea, 23-26 listopada) punkty będzie się liczyło starym sposobem (do 21), ale w przyszłości wprowadzony zostanie eksperymentalny serwis.

"Zawodnicy będą musieli zagrywać sprzed siebie — dodał Adam Giersz. — Taki sposób wprowadzania piłki do gry ma być czytelniejszy dla widza."

SPRINTEM

● 32-letnia Rosjanka Ludmiła Pietrowa i 31-letni Marokańczyk Abdelkader El Mouaziz zwyciężyli w Nowym Jorku w 31. biegu maratońskim. Wystartowało: 20 575 mężczyzn i 9 464 kobiety ze 114 krajów. W tym gronie było 26 Polaków. Najlepsze, piętnaste miejsce zajęła 37-letnia Zofia Więciorkowska (AZS ART Olsztyn).

● Francuska cyklistka Jeanne Longo ustanowiła na torze olimpijskim w Meksyku rekord świata w jeździe godzinnej na rowerze klasycznym. Longo, według nowej formuły Międzynarodowej Unii Kolarskiej (UCI), czyli z użyciem standardowego roweru, w godzinę przejechała 44,767 km, co jest wynikiem lepszym o ponad jeden kilometr od poprzedniego rekordu. Należał on do Australijki Anny Wilson (43,501 km).

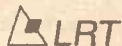
● Rosjanin Jurij Kudinow i Holenderka Edith Van Dyk zdobyli złote medale w pływakich wyścigach na 25 km - ostatnich konkurencjach mistrzostw świata w pływaniu długodystansowym, które zakończyły się w Honolulu.

● Mistrzyni świata w boksie federacji WIBO i IWBFB, oraz mistrzyni Europy WIBF w wadze piórkowej, niepokonana od dwóch lat Iwona Guzowska (Polish Boxing Promotion) - doznała porażki. W słynnej londyńskiej hali Bethnal Green Polka przegrała na punkty z Bułgarką Galiną Gumlińską. Nie straciła jednak swych pasów, ponieważ pojedynek nie miał rangi mistrzowskiej.

Na podstawie inf. PAP i ELTA
stronę przygotował
Waldemar Choroścín

WTOREK 7. XI

- 6.00 Dzień dobry
8.05 S. „Teletubbies”
8.30 Jak jest reprezentowane państwo w instytucjach państwowych?
9.00 Autodafe
16.00 Wiadomości
16.05 S. „Druka B”
16.35 Ratuj przyjaciela
17.00 Wiadomości (ros.)
17.10 Trembita
17.25 Magazyn dla wojskowych
17.55 Telekatalog
18.00 Wiadomości
18.10 Aktualny wywiad
18.20 Prosto i jasno
18.30 Koszykówka.
„Sakalai” (Wilno) – „Caja San Fernando” (Hiszpania)
20.15 Pytanko
20.30 Panorama
21.00 W sidłach kultury
21.50 Sport
22.00 S. „Gorączka złota”
22.55 Dziś w Sejmie
23.20 Wiadomości
23.25 Styl

- 6.00 Poranne koło
8.00 S. „Bez domu jest źle”
9.15 S. „Piękna i uparta”
10.05 S. „Barwy miłości”
10.55 „2bliS”. Subiektywne dziennikarstwo
11.35 Kuchnia pani Grażyny
12.05 S. „Rodzinka Adamsów”
12.30 S. „Dziewczynka z oceanu”
12.55 S. „Gimnazjum pięknej doliny”
13.25 Komedia „Zwariowana parka”
14.05 S. „Przyjaciele”
14.50 Film anim. „Polowanie na duchy”
15.15 Film anim. „Mali Tom i Jerry”
15.40 S. „Barwy miłości”
16.30 S. „Bez domu jest źle”
16.55 S. „Łzy miłości”
17.45 S. „Piękna i uparta”
18.35 Wiadomości rowerowe
18.45 Wiadomości
19.10 Nurty
20.00 Wiadomości rowerowe
20.15 S. „Sąsiedzi”
20.45 S. hum. „Akademia policji”
21.40 Wiadomości
21.55 S. „Morderca z piekła”
22.45 S. „Renegat”
23.30 Wiadomości rowerowe
23.40 Nowa komunikacja

- 6.00 Wiadomości radiowe
7.05 Spojrzenie
7.30 Program V. Matulevičiusa

- 8.00 S. „Łzy miłości”
8.50 S. „Piekło w raju”
9.35 S. „Dziki anioł”
10.20 S. „Kobieta mojego życia”
10.45 Przekrój
10.55 Kronika krym.
11.05 Nie ma tego złego
11.35 Corrida
12.40 Komedia „12 krzesel”
14.10 S. krym. „Gliny”
15.15 Karuzela
16.15 Wiadomości
16.25 S. „Statek miłości”
17.20 S. „Piekło w raju”
18.10 S. „Dziki anioł”
19.00 S. „Kobieta mojego życia”
19.30 Dzisiaj
20.20 S. hum. „Nie cierpie reklamy”
20.50 S. „Gliny”
21.55 Spojrzenie
22.15 Bushido
0.10 S. hum. „Dobry wieczór, kochanie”
0.35 – 6.00 EWTN

- 6.40 Teleshop
6.55 S. „Niebo Afryki”
7.15 S. „Garfield i przyjaciele”
7.35 Bez tabu
8.00 S. „Luisa Fernanda”
8.45 S. „Zawsze będę kochać”
9.30 S. „Uroczy i dzielni”
9.55 S. „Madison”
10.20 S. „Trzecia planeta od Słońca”
10.45 Teleshop
11.15 S. hum. „Grybauskasowie”
11.40 Za rogiem. 9 starych anegdot
12.05 S. „Szpital polowy”
12.30 S. „Melrose Place”
13.15 S. „Biały parkan”
14.00 S. „Trzecia planeta od Słońca”
14.30 S. „Nadzieja Chicago”
15.15 S. „Niebo Afryki”
15.40 S. anim. „Garfield i przyjaciele”
16.00 S. „Uroczy i dzielni”
16.35 S. „Madison”
17.05 S. „Luisa Fernanda”
17.55 S. „Zawsze będę kochać”
18.45 Wiadomości
19.15 Bez tabu
19.45 S. hum. „Grybauskasowie”
20.15 S. „Cobra-11”
21.05 TV „Lietuvos rytas”
22.00 Wiadomości
22.15 S. „X-Files”
23.05 S. „Szpital polowy”
23.30 S. „Nowojorscy gliniarze”

- 8.00 Z Wilna
8.15 Jesteś świadkiem
9.25 Film anim.
9.35 Skandale tygodnia
10.30 Intelktualne show
11.40 Dziękuję za zakup
12.00 Film anim. „Niszczyciel gwiazd”
14.00 Z Moskwy
14.15 Oleg Mienszиков. Monolog
14.30 Film fab. „Brama Pokrowska”
17.55 Próg
18.30 Z Wilna
18.45 Film anim.
19.00 Z Moskwy
19.30 Stolica

- 19.50 Peters pop-show
20.20 Bis
20.50 Czynniki X
21.30 Budownictwo
22.00 Z Wilna
22.15 Film fab. „Kaukaski jeniec”

- 8.15 S. „Alondra”
8.45 Gwóźdź
9.15 Puls Wilna
9.35 Wiadomości (pol.)
9.45 Poglądy
10.00 Film fab. „Ali Baba”
15.00 Film anim. „Kret i jego przyjaciele”
15.15 Film fab. „Nocna wizyta”
17.00 S. „Alondra”
17.30 Gwóźdź
18.00 Republika Jabłka
18.30 Puls Wilna
18.50 Wiadomości (pol.)
19.00 Poglądy
19.30 Reforma rolna na Litwie
20.15 Bądźmy zdrowi
21.00 Puls Wilna
21.20 Wiadomości (pol.)
21.30 Poglądy
21.45 Film fab. „Miejsca spotkania zmienić nie można”

- 6.45 Słowo duszpasterza
7.00 Wiadomości
7.10 Komedia „To niemożliwe”
9.00 Wiadomości
9.10 Dopóki wszyscy w domu
9.45 Film fab. „Więzień zamku II”
11.35 Graj, harmonio
12.05 Film fab. „Morderca cara”
14.00 Wiadomości
14.15 Klub W. Disneya
14.40 Złoty gramofon
16.45 Jeralasz
17.00 Wiadomości
17.10 Film fab. „Moskwa łzom nie wierzy”
20.00 Czas
20.40 Film batal. „Czarny pies”
22.25 Film fab. „Uczta Baltazara, czyli noc ze Stalinem”

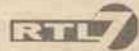

- 6.30 Film anim. „Konik Garbusek”
7.40 Festiwal piosenki żołnierskiej
9.30 Anshlage i Co
10.20 Miasteczko
10.55 Film fab. „Próba wierności”
13.00 Wiadomości
13.20 Rozmowy o zwierzętach
14.15 Planeta „Ziemia”
15.15 Film dok. „Samolot «Maksym Gorki». Wybuch na Placu Czerwonym”
16.10 Anshlage i Co
17.15 Trylogia „Kochać jak Rosjanie” (1)
19.00 Wiadomości
19.30 Trylogia „Kochać jak Rosjanie” (2)
23.10 Trylogia „Kochać jak Rosjanie” (3)
23.50 Kineskop

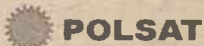

- 7.00 Kawa czy herbata

- 7.30 Katalog zabytków
7.45 Magazyn polonijny z Ameryki Północnej
9.15 Krakowskie Przedmieście, 27
9.30 Wiadomości
9.40 Gielda
9.45 Przegląd Prasy Polonijnej
10.00 Julek i zwierzęta - program dla dzieci
10.10 Tęczowa bajeczka - program dla dzieci
10.20 Tut - Turynka - program dla dzieci
10.30 S. anim. „Baśniowa kraina braci Grimm”
11.00 „Krzyk” - film fab
12.30 Dialogi z przeszłością - program Szczepana Żaryna
13.00 Wiadomości
13.10 Sportowy tydzień
14.00 S. „Klan”
14.25 Ze sztuką na ty
14.50 Jubilat - rzecz o Władysławie Oszeldzie - reportaż

- 15.10 Polski dokument telewizyjny
15.45 Katalog zabytków, Gidle - kościół Dominikańców
16.00 Wiadomości
16.10 Chrzęszcz brzmi w trzcinie... program poradnikowy
16.30 Salon Lwowski
16.45 Rozmowa dnia
17.05 Tajemnice armii
17.25 Raj, magazyn
18.00 Teleexpress
18.15 Na polską nutę - program dla dzieci
18.45 S. „Plecak pełen przygód”
19.10 Śląsk - kopalnie, parki i palace - program krajoznawczy
19.35 S. „Klan”
20.00 Wieści polonijne
20.15 Dobranocka
20.30 Wiadomości
20.55 Pogoda
20.58 Sport
21.00 S. biograf. „Królowa Bona”
22.00 Pomędzy narodami: „Kaszubi, Niemcy i Polacy” - film dokumentalny
22.50 Uczucia - recital Michała Bajora
23.10 Kolobrzskie millennium - reportaż
23.30 Panorama
23.50 Sport-telegram
24.00 Forum - program publicystyczny
0.45 Ogród sztuk: Apologia pijaństwa - magazyn kulturalny

- 7.00 Piosenka na życzenie
8.00 S. anim. - dla dzieci
8.50 Polityczne graffiti
9.00 S. komed. „Skrzydła”
9.30 S. sensac. „Wysoka fała”
10.30 S. obycz. „Zbuntowany Anioł”
10.30 S. obycz. „Fiorella”
12.30 S. komed. „Roseanne”
13.00 S. komed. „Jej cały świat”
13.30 Idź na calość
14.30 S. „Graczykowie”
15.00 Macie, co chcecie - program rozrywkowy
15.30 4 x 4
16.00 S. anim. „Batman”

- 16.30 Informacje
16.50 Fundacja Polsat
16.55 S. obycz. „Z głową w chmurach”
17.45 S. przygod. „Herkules”
18.45 S. obycz. „Fiorella”
19.35 Kurier TV
19.55 Informacje
20.00 Prognoza pogody
20.05 S. „Zbuntowany Anioł”
21.00 S. obycz. „Rodzina zastępcza”
21.30 „Na granicy ryzyka” - film
21.50 Losowanie LOTTO i Szczęśliwego Numerka
23.25 Kurier sensacji
23.50 Informacje i biznes informacja
24.00 Prognoza pogody
0.05 Polityczne graffiti
0.15 S. komed. „Duża przerwa”
0.45 Skróty Ligi Mistrzów

- 7.00 Kawa czy herbata?
8.30 Teleskopy
8.45 S. obycz. „Owoce miłości”
9.15 Krakowskie Przedmieście 27
9.25 Gielda
9.30 Wiadomości
9.40 Prognoza pogody
9.45 S. „Zwierzęta cudaki” - dla dzieci
10.10 Jedyneczka - program dla dzieci
10.45 Bajeczki Jedyneczki - program dla dzieci
11.00 „Tajemnicza kobieta” - telenowela
11.50 Wady sluchu u dzieci
12.15 Z koszyka pani Wandzi - magazyn konsumenta
12.35 Od moru i głodu
13.00 Wiadomości
13.10 Agrobiznes - rolniczy magazyn informacyjny
13.20 Do Unii - magazyn
13.45 „Klan” - telenowela
14.10 „Pierwszy krzyk” - telenowela
14.40 Naturomania - felieton
14.45 „Zwierzęta świata” - film dokumentalny
15.15 Naturomania - felieton
15.20 Piąta pora roku - program przyrodniczy
15.40 Spacerzy z dziadkiem - program edukacyjny
16.00 Wiadomości
16.10 Czas NATO
16.30 Komedianci
17.00 Raj - magazyn dla młodzieży
17.30 „Moda na sukces” - telenowela
18.00 Teleexpress
18.20 Gość Jedyński
18.35 „Klan” - telenowela
19.05 Jaka to melodia? - quiz muzyczny
19.30 Rower Błażeja - magazyn dla młodzieży
20.00 Wieczorynka
20.30 Wiadomości, sport i prognoza pogody
21.10 S. sensac. „Wojskowe Biuro Śledcze”
22.00 Dziennik
22.10 „Pierwszy krzyk”
22.40 Forum - program publicystyczny
23.25 Kto zamieszka w Białym Domu? - program publicystyczny
7.15 „Maria Emilia” - telenowela
8.00 „Katalina i Sebastian” - telenowela
8.45 Odjazdowe kreskówki
9.50 S. młodz. „Czy boisz się ciemności?”
10.15 S. fant. - nauk. „Zagubiony w czasie”
11.05 S. przygod. „Słoneczny patrol”
11.55 Podaj dalej - teleturniej
12.20 „Zlecenie na morderstwo” - miniseriał
13.05 Teleshopping
14.10 Gra w przeboje - teleturniej muzyczny
14.40 „Katalina i Sebastian” - telenowela
15.25 „Maria Emilia” - telenowela
16.10 Odjazdowe kreskówki
17.20 S. młodz. „Czy boisz się ciemności?”
17.50 S. fantast. - nauk. „Zagubiony w czasie”
18.40 S. przygod. „Słoneczny patrol”
19.30 Gra w przeboje - teleturniej muzyczny
20.00 Zoom - magazyn sensacji
20.30 Podaj dalej - teleturniej
21.05 „Apelacja” - film sensacyjny
23.05 S. med. „Dr. Stefan Frank”
24.00 S. sensac. „Prawo i bezprawie”

- 14.25 Magazyn piłkarski
15.15 Magazyn poradnikowy
15.35 Program muzyczny
16.45 S. anim. „Piłka w grze”
17.15 S. „Ulysses” dla dzieci
17.45 S. anim. „Kosmiczne wojny 2”
18.15 S. komed. „Dusza człowieka”
18.45 Dziennik
19.00 S. sensac. „Viper 2”
20.00 S. przygod. „Żar tropików”
21.00 S. komed. „Bieg po szmal”
21.30 Mecz Glasgow Rangers - AS Monaco (w przerwie meczu około godz. 22.30 Dziennik): Liga Mistrzów

VTV

22.15

Kaukaski jeniec

Rosja, 1995 r. Dramat oparty na materiałach wojny czeczeńskiej, za tło którego posłużyła jednoimienna powieść Tolstoja. Dwóch Rosjan - chorąży i żołnierzy trafia do niewoli u górali, a miejscowa dziewczyna pomaga im w ucieczce.

ORT

17.10

Moskwa łzom nie wierzy

Opowieść filmowa, Rosja, 1979 r. W bursie mieszkają trzy koleżanki. Ich losy układają się zgodnie z charakterem każdej z dziewcząt. Antonina wychodzi za męża, rodzi dzieci, kocha męża. Dla Ludmiły Moskwa jest loterią, na której może wygrać swoje wyjątkowe szczęście. Ekaterina sama wychowuje córkę, kończy instytut, pracuje i zostaje dyrektorem dużego przedsiębiorstwa.

POLSAT

21.30

Na granicy ryzyka

Film sensacyjny, USA, 1994 r. Instruktor skoków spadochronowych i lotów na parolotni, Ditch Brodie zgadza się udzielać lekcji latania tajemniczej Chris Morrow. Wkrótce mężczyzna zostaje wplątany w szpiegowsko-terrorystyczną aferę, która ma związek z rosyjską mafią.

11k

21.45

Miejsca spotkania zmienić nie można

Film krym., Rosja, 1979 r. To popularny serial, zapoznający z pracą moskiewskiej milicji w okresie powojennym. Doświadczony czekaista Żegłow i początkujący wywiadowca kryminalny Szarapow, którzy mają wspólny cel, ale różnie traktują prawa gry, narzuconej przez bandę „Czarna kosza”, co zresztą nie przeszkadza bohaterom w demaskowaniu i nieszkodliwianiu przestępców.

Początek tygodnia — deszczowy

Dziś w nocy zachmurzenie zmienne, bez opadów, w dzień zachmurzenie z przejaśnieniami, miejscami przelotne opady.

Temperatura w nocy 2-7, w dzień 7-12 stopni ciepła.

Wyniki losowania z dnia 04 11 2000

01 05 07 08 09 12 17 18 19 24
29 30 39 40 41 43 44 53 57 58

10 16 19 22 24 28 + 11

6 liczb - 262138 Lt, 5 +1 liczb - 14913 Lt,
5 liczb - 1610 Lt, 4+1 liczby - 281 Lt,
4 liczby - 18 Lt, 3+1 liczby - 5 Lt,
3 liczby - 3 Lt, 2+1 liczby - 2 Lt.

Wyniki losowania z dnia 05 11 2000

74 39 28 68 21 06 18 20 36 40 24 15 70
33 57 03 26 66 16 34 08 52 14 35 11 69
59 64 75 41 37 49 43 60 48 (cztery kąty),
22 72 55 32 53 (linia), 01 50 07 38 45 (przekątne)
19 47 31 65 29 13 (cała tabela)

Wygrane:

cztery kąty - 4 Lt, linia - 4 Lt,
przekątne - 18 Lt, cała tabela - 13524 Lt
Nagrody dodatkowe: samochód - los 0246441,
zaproszenia - losy: 020*633; 015*846; 036*909.

Nr 1555

Nr 427

Nr 239

Przedsiębiorstwo "Antarktis" naprawia lodówki w Wilnie, jego okolicach i na działkach.

Gwarancja - 1 rok.

Vilnius, tel. 75-24-79, 46-71-78, 8-299-90213.

Pomagamy w załatwianiu wiz do Rosji, na Białoruś i Ukrainę

tel./faks (8 22) 75 39 16,
tel. (8 298) 17 581

Galanteria adzieżowa: czapki, kapelusze, berety, szale, chusty (wełna, jedwab, akryl), rękawiczki (skóra, tekstylia), chusteczki do nosa

Ceny hurtowe! tel. (0 22) 786 43 25 fax (0 22) 786 06 74 05-230 Kobyłka ul. Królewiska 3A

OCIEPLANIE ŚCIAN TERMOPIANĄ

7m² - 320 Lt

Tel. (22) 479643, kom. 8 298 32328

KURIER WILEŃSKI

- to niedroga i skuteczna reklama

Zapraszamy nie tylko do czytania, lecz i do ogłaszania się na łamach "Kuriera Wileńskiego".

Codziennie do dyspozycji różne działy tematyczne: polityka, społeczeństwo, zdrowie, oświata, motoryzacja, gospodarka, zagranica, no i oczywiście sport

Ceny reklam

Ogłoszenia drobne do 10 słów

1 strona - 4,20 Lt

ostatnia strona - 2,10 Lt

2 - 3 strona - 1,90 Lt

strony tematyczne - 1,90 Lt

strona z programem TV - 1,90 Lt

strony tekstowe - 1,50 Lt

(ceny za cm.kw. bez podatku VAT)

poszukuję pracy - gratis

kupię, sprzedam - 5 Lt

ogłoszenie w ramce

(10 cm.kw.) - 15 Lt

każde następne słowo - 1 Lt

Ogłoszenia specjalne

kondolencje (do 40 cm. kw.) - 30 Lt

pozdrowienia (do 50 cm.kw.) - 35 Lt

Reklamę oraz ogłoszenia można zamówić:

- Birbynių 4, Vilnius, tel. 60 84 44
- Aušros Vartų 9 - 7, Vilnius, tel. 62 55 06
- Rinktinės 50, Vilnius, I piętro
- Olandų 3, Vilnius, tel. 25 30 55
- Pramonės 97, Vilnius (N. Wilnia), tel. 67 25 03

Kalendarium

* Wtorek (7.XI) jest 312 dniem 2000 roku. Do końca roku pozostało 54 dni.

* Znak Zodiaku - Skorpion.
* Imieniny: Antoniego, Florencjusza.

* Wschód Słońca - 7.34, zachód - 16.30. Długość dnia - 8 godz. 56 min.

* Księżyc. I kwadra od 4 listopada.

KURS WALUT

Bank Litewski

Oficjalny kurs na 8 listopada 2000 r.

Relacja lita do walut obcych

Nazwa waluty Lt/za jedn.walut.

Dolar USD	4,0000
UE euro	3,4856
Dolar australijski	2,1148
1000 rubli białoruskich	3,6597
Korona czeska	0,1005
Korona duńska	0,4675
Funt brytyjski	5,7996
Korona estońska	0,2227
100 jenów japońskich	3,7291
Dolar kanadyjski	2,6113
Łat lotewski	6,4319
Złoty polski	0,8889
Korona norweska	0,4381
Rubel rosyjski	0,1436
Korona szwedzka	0,4079
Frank szwajcarski	2,2865
100 tys. lir tureckich	0,5913
Grivna ukraińska	0,7357
100 forintów węgierskich	1,3203
10 tys. lei rumuńskich	1,6049

Ustalony kurs przeliczania euro i walut narodowych państw strefy euro

jednostki waluty narodowej za 1 euro

0,7875664 funta irlandzkiego
13,7603 szylinga austriackiego
40,3399 franka belgijskiego
166,386 pesety hiszpańskiej
1936,27 lira włoskiego
40,3399 franka luksemburskiego
2,20371 guldena holenderskiego
200,482 eskudo portugalskiego
6,55957 franka francuskiego
5,94573 marki fińskiej
1,95583 marki niemieckiej

DROBNE

Udzielam korepetycji z jęz. francuskiego.
Tel. 70 26 61.

Dziewczyna (lat 25) poszukuje pracy przy doглядaniu dziecka.
Tel. (8-284) 26556.

Dziewczyna z wyższym wykształceniem udziela korepetycji z języka niemieckiego.
Vilnius, tel. 67 16 00 (od godz. 19.30 do 22.00).

Mężczyzna (31 lat) poszukuje pracy w ochronie, stróża lub stolarka.
Tel.: 70 50 95, (8-289) 30264.

Mężczyzna (26 lat) poszukuje pracy kierowcy lub innej.
Tel. 45 18 61.

Gwiazdy mówią, że dziś...

BARANY długo będą dla wszystkich miłe, dobrodusze i dyplomatycznie wymijające ale w końcu nie wytrzymają i pozwolą sobie na szczerą! Co się będzie działo? Ano, ktoś się nagle dowie, co Barany naprawdę o nim myślą...

BYKI chętnie wybiorą się w dłuższą trasę choćby wyjadą w teren albo na duże zakupy do odległego supermarketu. A do tego znajdą się osoby, którymi będą się Byki opiekować i służyć im za przewodników.

BLIŹNIĘTA będą dojrzywać do zaprowadzenia zmian, do podjęcia decyzji... Ale dojrzywać będą bardzo powoli i możliwe, że dzisiaj po prostu z tymi zmianami nie zdążą, i wszystko pozostanie u nich po staremu.

RAKI zabawią się dziś w dzielnych organizatorów i prężnych menedżerów... A także chętnie sięgną po różne narzędzia i wykonają wiele pożytecznych remontów i robótek. Warto też wiedzieć, że pod wieczór, kiedy to wszystko skończą, Raki nabiorą ochoty na amory.

LWY nie będą w nastroju do czekania. Przeciwnie: wszystko, co dla nich ważne, ma się dzisiaj zdarzyć natychmiast! Taka jest wola Lwa. Ale mogą grzeszyć Lwy: będą innych ponaglać i mogą przy tym nie być grzeczne.

PANNY mogą dziś ulegać wpływom ludzi działających szybciej od nich i nastawionych bardziej przebojowo. Może być tak, że ktoś do Panny przyjdzie i ją zagada albo przeciągnie ją na swoją stronę.

WAGI będą miały rozmach i szeroki gest w wydatkach, w kupowaniu prezentów, a także w sprawianiu sobie przyjemności. Pewne ważne i osobiste decyzje podejmą dziś Wagi w stylu: co ma być, niech będzie!

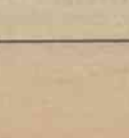
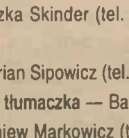
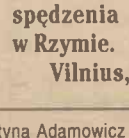
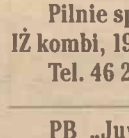
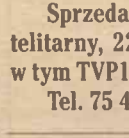
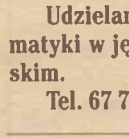
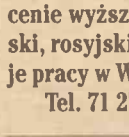
U **SKORPIONÓW** tempo życia przyspieszy; pewne sprawy, które dotąd się wlokły, dziś ruszą z kopyta; i pewnie wiele zadań uda się Skorpionom doprowadzić do końca. To także dobry dzień na to, aby jakieś spory zakończyć... powrotem do przyjaźni

STRZELCE będą sobą a przy tym wszędzie zachowywać się będą spontanicznie i z dużym wdziękiem, i nawet jeżeli popełnią błędy i głupstwa, to im się wszystko upiecze.

U **KOZIOROŹCÓW** będzie to czas porządków, zaprowadzania ład i kończenia tego, co kiedyś się zaczęło. Ale uwaga: ten i ów może od Koziorożca odebrać ścierką i dotyczy to nie tylko kota!

WODNIKOM znudzi się do cna czekanie, że coś się będzie działo i dojrzeją do tego, aby przejąć inicjatywę. Będą dziś Wodniki rozglądać się po świecie i kombinować, co by tutaj zmienić.

RYBY gotowe są bronić swoich racji, nie dać się, postawić na swoim. A trzeba wiedzieć, że wokół Ryb będzie dziś gorąco, i potrzebują Ryby dużej siły ducha, aby przeciwstawić się jakimś naciskom.

Mężczyzna (38 lat), wykształcenie wyższe techniczne, jęz. polski, rosyjski, niemiecki, poszukuje pracy w Wilnie lub za granicą.
Tel. 71 27 15, 73 51 08.

Oddamy w dzierżawę warsztaty naprawy samochodów - 645 m kw., urządzenia do remontu transportu samochodowego.
Vilnius, Žirnių 26, tel. 75 82 54, tel. kom. 8-299-31743.

Sprzedam jęczmień, pszenicę, żyto, pszenżyto, ziemniaki.
Zboże zmieleń na zamówienie, przywieź na miejsce.
Tel. 32 55 83, kom. 8-289-45051.

Sprzedam młodego konia.
Tel. 47 72 64.

Stale kupujemy konie i siano

Zwracać się:
tel. 32 03 60, 8 299 92554,
8 285 53045
codziennie

KURIER WILEŃSKI

Wydawca V.S.I. „Vilnijos žodis”
Drukują SA „Spauda”
Redaktor naczelny
Zygmunt Zdanowicz
tel. 60 84 44
fax. 60 84 45

Adres: Birbynių g. 4
2030 Vilnius
Lietuvos Respublika
Indeks 0044 SL 322
ISSN 1392-0405

Dyrektor — Roman Baranowski (tel. 60 84 48), zastępcy redaktora: Krystyna Adamowicz (tel. 60 84 46), Aleksander Borowik (tel. 60 84 47), dziennikarze: Waldemar Choroścín, Helena Gładkowska, Sabina Kozłowska, Irena Litwin, Agnieszka Skinder (tel. 60 84 46, 60 84 47), Piotr Ryngiewicz (rej. sołeczniczy tel. 8 - 250 - 52780), fotoreporter — Marian Paluszkiwicz (tel. 60 84 48).

Sekretarz redakcji — Wanda Zajackowska, zast. sekretarza redakcji — Marian Sipowicz (tel. 60 84 48), operatorzy: Walentyna Mažul, Halina Taukin, komputerowe łamanie: Walerian Butkiwicz, Roman Ostroch, Lucja Stankevičiūtė, (tel. 60 84 44), tłumaczka — Barbara Mintautienė (tel. 60 84 44), korektorzy-stylści: Stanisław Aleksandrowicz, Bronisława Michajłowska (tel. 60 84 48). Kierownik działu promocji — Zbigniew Markowicz (tel. 60 84 44), reklama — Dariusz Guszczka (tel. 60 84 44), kolportaż — Roland Juchniewicz (tel. 60 84 44).
Dyżurny redaktor Sabina Kozłowska